Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐλησθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 75. Ἑξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 58, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος | Ἐν Ἀθήναις, 26 Δεκεμβρίου 1925 | Ἔτος 48ον —Ἀριθ. 4

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο.]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Συνόδευαν τὸ δάσκαλό τους στὸ θέατρο, στὰ κοσμικὰ κέντρα, ἀκόμα καὶ στὶς ἐπίσημες συνεδριάσεις τῆς Ἀκαδημίας. Ἀντὶ νὰ τοὺς παραγεμίζει μόνο τὸ μυαλὸ μ' ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ καὶ νὰ τοὺς κάνη σχολαστικὰ κτήνη, τοὺς καλλιεργοῦσε καὶ τὴν καρδιά, τοὺς ἀνέπτυσσε ὅλα τὰνθρώπινα αἰσθήματα, τοὺς ἔκανε ἀνθρώπους.

Εἶχε τοὺς καλυτέρους λογίους, ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχνες, συνεργάτες στὸ μεγάλο κοινωνικό του ἔργο. Αὐτοὶ ἦταν οἱ «καθηγηταί», αὐτοὶ ἐδίδασκαν τὰ παιδιὰ ἐπιστήμη, ἱστορία, μουσική, φιλολογία. Χωριστὰ τὰ μαθήματα τῆς γαλλικῆς προφορᾶς ποὺ ἔκανε ἡ κυρία Μορονβάλ - Δεκοστὲρ μὲ μιὰ καινούργια μέθοδο ποὺ τὴν εἶχε ἐπινοήσει ἡ ἴδια. Ἔπειτα, κάθε ὀκτὼ μέρες, γινόταν μιὰ ἐπίδειξη «μεγαλοφώνου κατ' ἔννοιαν ἢ ἐκφραστικῆς ἀναγνώσεως» καὶ προσκαλοῦνταν οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν, γιὰ νὰ βλέπουν «ἰδίοις ὄμμασι» τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος Μορονβάλ.

Ὁ μαυρειδερὸς λυκειάρχης ἦταν μιγάς, κρεόλος· ἡ προφορά του ἑπομένως εἶχε μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ τὰ μαθήματα τῆς γυναίκας του. Δὲν ἐπρόφερε τὰ ρῶ, ἔτρωγε τὴ μισὴ λέξη κι' ἔλεγε *ἰστοί* ἀντὶ ἱστορία, *ἄθωσ'* ἀντὶ ἄρθρωση καὶ *ποφοά* ἀντὶ προφορά. Ἔτσι ἀπ' αὐτὰ ὅλα ποὺ ἀράδιασε μιλώντας καὶ γρήγορα-γρήγορα ἡ δύστυχη Κωσταντίνα δὲν κατάλαβε σχεδὸν τίποτα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὴν ἐμπόδισε νὰ καταθάμπωθῇ καὶ νὰ ἐνθουσιασθῇ.

— Τρεῖς χιλιάδες τὸ χρόνο, εἶπε, ἔστω. Φτάνει μόνο τὸ παιδὶ νὰ πάρη ἀνατροφὴ ἀριστοκρατική.

— Ὤ, ὅσο γι' αὐτό!.. ἔκαμε ἡ κυρία Μορονβάλ - Δεκοστὲρ, σηκώνοντας περήφανα τὸ μακρουλό της κεφάλι.

Κι' ὁ ἄντρας της ἐπρόσθεσε ὅτι στὸ Γυμνάσιο δὲν ἔπαιρναν παρὰ ξένα παιδιὰ ἀπὸ μεγάλες οἰκογένειες, πριγκηπόπουλα, ἀρχοντόπουλα. Νά, καὶ τώρ' ἀκόμα εἶχε μαθητὴ ἕνα παιδὶ ἀπὸ βασιλικὸ αἷμα, τὸν ἴδιο τὸ γιό, τὸ διάδοχο, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Δαχομέης.

Ἡ καμαριέρα καταμαγεύτηκε:

— Βασιλόπουλο;!. Ἀκοῦτε, κύριε Τζάκ;.. ἐδῶ-μέσα θἀνατρεφόσαστε μ' ἕνα βασιλόπουλο ἀπὸ βασιλικὴ οἰκογένεια!..

— Ναί, ἐξακολούθησε ὁ λυκειάρχης· ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ βασιλεὺς τῆς Δαχομέης μοῦ ἀνέθεσε τὴν ἀνατροφὴ τοῦ Ὑψηλοτάτου Διαδόχου του καὶ μπορῶ νὰ πῶ, χωρὶς νὰ καυχηθῶ, ὅτι κατάφερα νὰ τὸν κάμω ἄνθρωπο!

Ἀ! τί ἔπαθε τὸ ἀραπάκι ποὺ ἄναβε τὰ τζάκι ἐκεῖ-πέρα, τί ἄκουσε ἄξαφνα ποὺ τὸν τάραξε τόσο, καὶ τώρα κουνοῦσε τὸν τενεκὲ μὲ τὰ κάρβουνα κάνοντας ἕναν κρότο φοβερό;

— Ἐλπίζω, ἐξακολούθησε ὁ λυκειάρχης, καθὼς κι' ἀπὸ ἐδῶ ἡ κυρία Μορονβάλ, ὅτι ὅταν μιὰ μέρα ὁ νεαρὸς Διάδοχος θἀνεβῇ στὸ θρόνο τοῦ πατέρα του, θὰ θυμηθῇ τὶς καλὲς συμβουλὲς καὶ τὰ καλὰ παραδείγματα ποὺ τοῦ ἔδωσαν οἱ διδάσκαλοί του στὸ Παρίσι!

Ἐκεῖνος, μὲ μεγάλη του ἔκπληξη, ὁ Τζὰκ εἶδε τὸ ἀραπάκι, πάντα σκυμμένο μπροστὰ στὴ φωτιά, νὰ γυρίζῃ κατ' αὐτὸν τὸ σγουρόμαλλο κεφάλι του καί, γουρλώνοντας κιόλα τὰ μεγάλα ἄσπρα του μάτια, νὰ τὸ κουνᾷ σὲ μιὰ ζωηρὴ καὶ παράφορη ἄρνηση, σὰ νἄλεγε: «ὄχι! ὄχι! ποτέ!»

Μπά! καὶ γιατὶ ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης δὲν θὰ θυμόταν μ' εὐγνωμοσύνη τὰ μαθήματα καὶ τὶς συμβουλὲς ποὺ εἶχε πάρει στὸ Γυμνάσιο Μορονβάλ; Ποῦ τὄξερε αὐτὸ ὁ μικρὸς μαῦρος δοῦλος;..

Ὡστόσο ἡ Κωσταντίνα ἐδήλωσε πὼς ἦταν ἕτοιμη νὰ προκαταβάλῃ, κατὰ τὴ συνήθεια, τὴν πρώτη τριμηνία. Κι' ὁ Μορονβάλ

« — Τί θέλετε νὰ πῶ τοῦ Αὐγουστῆ ἐκ μέρους σας κύριε Σατ; ρώτησε ἡ Κωσταντίνα..»

ἔκαμ' ἕνα περήφανο νεῦμα ποὺ ἐσήμαινε «ὦ, δὲν εἶναι βία...»

Κι' ὅμως ἦταν, καὶ μεγάλη. Τὸ φώναζε τὸ κατάστημα ὅλο μὲ τὰ κουτσά του ἔπιπλα, τοὺς ξεφτισμένους τοίχους, τὰ λυωμένα χαλιά· τὸ φώναζε καὶ τὸ παλιὸ μαῦρο σουρτούκο τοῦ Μορονβάλ· τὸ φώναζε καὶ τὸ τριμμένο, γυαλιστερὸ φόρεμα τῆς γυναίκας του...

Τσακίστηκαν κι' οἱ δυὸ νὰ πᾶνε νὰ φέρουν, ἀπὸ τὸ διπλανὸ γραφεῖο, ἕνα μεγάλο κατάστιχο, γιὰ νὰ γράψουν τὄνομα, τὴν ἡλικία τοῦ νέου οἰκότροφου καὶ τὴν ἡμερομηνία τῆς εἰσόδου του στὸ Γυμνάσιο.

Ἐνῷ γινόνταν αὐτά, τὸ ἀραπάκι ἐξακολουθοῦσε νὰ κάθεται μπροστὰ στὴ φωτιά, ἂν κι' ἡ παρουσία του ἐκεῖ δὲν φαινόταν πιὰ τόσο ἀναγκαία. Τὸ τζάκι, ἐνῷ στὴν ἀρχὴ δὲν ἐννοοῦσε νὰ κάψῃ οὔτε τὸ μικρότερο δαδί,— ὅπως τὰ στομάχια ἐκεῖνα ποὺ νήστεψαν καιρό, ἀρνοῦνται ὕστερα κάθε τροφή, — καταβρόχθιζε τώρα ξύλα καὶ κάρβουνα μὲ ἀπληστία καὶ τὸ δυνατό του ρεῦμα ἔτρεφε μιὰ ζωηρὴ κόκκινη καὶ παιχνιδιάρα φλόγα. Τὸ παιδί, μὲ τὸ κεφάλι ἀνάμεσα στοὺς γράθους, μὲ τὰ μάτια ἀκίνητα, ἐκστατικά, ἐμοίαζε, ὁλόμαυρο ἀπάνω στὸ κόκκινο φόντο, σὰ μικρὸ ζωγραφιστὸ διαβολάκι.

Καθόταν ἐκεῖ γιὰ νὰ ζεσταίνεται τὸ ριγηλὸ ἀραπάκι, ἐνῷ ἔξω, κάτω ἀπὸ ἕνα χαμηλό, κίτρινο οὐρανό, τὸ χιόνι ἔπεφτε κατάστρο.

Ὁ Τζὰκ ἦταν μελαγχολικός.

Αὐτὸς ὁ κ. Μορονβάλ τοῦ φαινόταν κακὸς μ'ὅλο ποὺ τὸ πρόσωπό του γλυκογελοῦσε.

Ἔπειτα, μέσα στὸ παράξενο ἐκεῖνο σχολειό, τὸ παιδὶ αἰσθανόταν πὼς εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀκόμα πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ μητέρα του, λὲς κι' οἱ πολύχρωμοι ἐκεῖνοι οἰκότροφοι, ἀπὸ κάθε γωνιὰ τῆς γῆς, εἶχαν φέρει μαζί τους τὴ λύπη τοῦ χωρισμοῦ καὶ τὴν ἀνησυχία τῆς μεγάλης ἀπόστασης.

Καὶ θυμόταν τὸ Λύκειο τῶν παπάδων, τόσο κλειστό, τόσο ζεστό, τόσο γεμάτο, μὲ τὰ ὡραῖα του δέντρα, μὲ τὰ λαμπρά του ἔπιπλα καὶ μὲ τὴν ἀτμόσφαιρα ἐκείνη τῆς γαλήνης, τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀγάπης παντοῦ... Τί διαφορὰ ἀπὸ τοῦτο-δῶ! Ἄχ, γιατὶ νὰ μὴ τὸν κρατήσουν ἐκεῖ!..

Μήπως δὲν θὰ τὸν κρατοῦσαν οὔτ' ἐδῶ;

Μιὰ στιγμὴ τὸ φοβήθηκε.

Ἡ Κωσταντίνα συγομιλοῦσε μὲ τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία Μορονβάλ... Θὰ τοὺς ἔλεγε ἴσως γιὰ τὸ σπίτι του, γιὰ τὴ μητέρα του καὶ γιὰ τοὺς παπάδες ποὺ δὲν τὸν θέλησαν στὸ σχολειό τους; ἐπειδὴ δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς καθαυτό, τοὺς μεγάλους ντε-Μπαρανσύ. Γιατὶ ὁ μαυρειδερὸς ἄνθρωπος γύριζε καὶ τὸν κοίταζε σὰ νὰ τὸν λυπόταν. Τὸ ἴδιο κι' ἡ κοντὴ γυναίκα μὲ τὸ μεγάλο πηγούνι. Αὐτὴ μάλιστα τὴν ἄκουσε ὁ Τζὰκ δυὸ-τρεῖς φορὲς νὰ ψιθυρίζῃ σὰν τὸν παπά: «Τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί!..»

Κι' αὐτή;!.. Μὰ γιατὶ τὸν λυπόνταν ἔτσι ὅλοι; Μήπως γιὰ τὸ διώξιμο; ἢ γιὰ τὴ γελοία φορεσιά του; Τοῦ ἔρχόταν νὰ κλάψῃ ἀπὸ ντροπή.

Ποῦ νὰ φανταστῆ, τὸ κακόμοιρο, πὼς ὁ παπᾶς τότε, στὸ Λύκειο, τὸν εἶχε λυπηθῆ. Βλέποντας τὴ μητέρα του καὶ κρίνοντας πὼς δὲν θὰ μποροῦσε νὰναθρέψῃ καὶ νὰ κυβερνήσῃ καλὰ ἕνα παιδὶ ἡ νέα ἐκείνη χήρα, ἡ φλύαρη, ἡ φαντασμένη καὶ ματαιόδοξη! Μὰ γιὰ τὸν ἴδιο λόγο τὸν λυπόνταν τώρα κι' οἱ Μορονβάλ. Ἡ Κωσταντίνα, γιὰ τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ, τοὺς μιλοῦσε ἐμπιστευτικὰ «περὶ τὸ χαρακτῆρα» τῆς κυρίας ντε-Μπαρανσύ. Ἀγαθὴ γυναίκα ἡ καϊμένη, πολὺ καλὴ κυρία, ναί, ἀλλὰ χωρὶς τὴ σοβαρότητα, τὴ δύναμη, τὴ θέληση μιᾶς καλῆς ἀφοσιωμένης μητέρας...

—Ἔ, τί νὰ γίνῃ! εἶπε μιὰ στιγμὴ δυνατὰ ὁ κ. Μορονβάλ. Θὰ τὴν ἀναπληρώσουμε μεῖς ἐδῶ. Τὸρφανὸ παιδὶ θὰ βρῇ σὲ μένα τὸν πατέρα ποὺ ἔχασε καί, — πρόσθεσε χαμηλώνοντας τὴ φωνή, — τὴν καλὴ μητέρα ποὺ δὲν εἶχε, φαίνεται, ποτέ.

Τότε ἡ Κωσταντίνα ἔβγαλε ἀπὸ τὸ τσαντάκι της χαρτονομίσματα καὶ χρυσὰ εἰκοσάφραγκα, καὶ τἀράδιασε στὸ πράσινο καὶ καταλεκιασμένο τραπεζομάντηλο.

Τὸν κρατοῦσαν χωρὶς ἄλλο!

Ἀ, πῶς χάρηκε τὸ κακόμοιρο! Εἶχε συλλογιστεῖ τὴν ἀπελπισία, τὰ κλάματα καὶ τὰ νευρικὰ τῆς μητέρας του, ἂν τὸν ἔδιωχναν κι' ἀπὸ κεῖ. Καὶ χάρηκε μὲ τὴν καρδιά του, χωρὶς νὰ φαντάζεται πὼς στὸ τραπέζι ἐκεῖνο ὑπογραφόταν αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ δυστυχία ὅλης τῆς ζωῆς του!..

* * *

Τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ φοβερὴ φωνὴ μπάσσου ἀντήχησε στὴν ἐρημιὰ τοῦ περβολιοῦ. Κάποιος τραγουδοῦσε:

Ὦ, σεῖς ποὺ κεῖτεστε σ'αὐτὴ
Τὴν κρύα, παγωμένη γῆ...

Τὰ τζάμια τοῦ ἐντευκτηρίου ἔτριζαν ἀκόμα, ὅταν ἕνας κοντόχοντρος ἄνθρωπος, μὲ μαῦρο βελουδένιο καπέλλο, μὲ κομμένα σύρριζα μαλλιὰ καὶ μὲ ὑπογένειο χωρισμένο στὴ μέση, ἄνοιξε τὴν πόρτα ὁρμητικά.

—Μπά! φώναξε μὲ μιὰ κωμικὴ ἔκπληξη. Φωτιὰ στὸ σαλόνι;.. Γιατὶ τέτοιο λούσο; Πετύχαμε λοιπὸν κανένα καινούργιο «τροπικάκι»;

Κάθε φράση του, ὁ τραγουδιστὴς αὐτὸς τὴν τελείωνε βγάζοντας μιὰ νότα. Ἦταν κάποιο ντὸ πολὺ χαμηλό, ποὺ τὸν ἔκανε περήφανο μὰ καὶ συγχρόνως ἀνήσυχο. Καὶ κάθε στιγμή, θἄλεγες, ἤθελε νὰ βεβαιώνεται πὼς ὑπάρχει, πὼς τὴν ἔχει ἀκόμα μέσα στὸ λαρύγγι του τὴν πολύτιμη αὐτὴ νότα. Γι' αὐτὸ τελείωνε τραγουδιστὰ κάθε του φράση. Τί ἀλλόκοτη μανία!

Ἀλλὰ βλέποντας τὴν ξένη κυρία, τὸ παιδὶ καὶ τὰ λεπτὰ ἀπάνω στὸ τραπέζι, ἔμεινε ἄναυδος ἀπὸ ἔκπληξη καὶ χαρά. Τ' ἦταν πάλι αὐτό;..

Σοβαρός, ὁ κ. Μορονβὰλ γύρισε στὴν καμαριέρα:

—Ὁ κύριος Λαμπασέντρ, τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας, καθηγητής μας τῆς Ὠδικῆς!

Ὁ Λαμπασέντρ χαιρέτησε δυὸ φορές, τρεῖς φορὲς κι' ἔπειτα, σὰ νἄθελε νὰ ξεθυμάνῃ, ἔδωσε μιὰ κλωτσιὰ στὸ ἀραπάκι, ποὺ χωρὶς νὰ πῇ λέξη, πῆρε τὸν κουβά του κι' ἔγινε ἄφαντο.

Ἡ πόρτα ξανάνοιξε γιὰ νὰ μποῦν ἄλλα δυὸ πρόσωπα.

Ἕνας ἄσχημος, ἡλικιωμένος, κιτρινιάρης, σπανός, μὲ δυνατὰ μυωπικὰ ματογυάλια καὶ μὲ παλιὰ ρεδιγκότα κουμπωμένη ὥς τὰ πηγούνι καὶ καταλεκιασμένη.

Ἦταν ὁ γιατρὸς Χίρς, καθηγητὴς στὸ Λύκειο τῶν Φυσικομαθηματικῶν.

Μύριζε σπίρτο καὶ τὰ δάχτυλά του, ἀπὸ χημικὰ πειράματα βέβαια, ἦταν κίτρινα, κόκκινα, πράσινα, γαλάζια.

Ὁ ἄλλος ἦταν νέος, ἀρκετὰ ὄμορφος, πολὺ κομψοντυμένος, μὲ κίτρινα γάντια καὶ μὲ μαλλιὰ ριχμένα πίσω, γιὰ νὰ δείχνουν ἀκόμα πιὸ μεγάλο τὸ χλωμὸ μέτωπό του. Εἶχε τὸ βλέμμα ἀφηρημένο, ἀκατάδεχτο, σχεδὸν περιφρονητικό· καὶ τὸ παχὺ ξανθὸ μουστάκι του ἦταν στρωμένο μὲ ἄφθονη πομμάδα.

Ὁ Μορονβὰλ τὸν παρουσίασε:

— Ὁ κ. Ἀμορὺ Νταρζαντόν, ὁ μεγάλος μας ποιητής, καθηγητὴς τῆς Φιλολογίας!

Κι' αὐτὸς ἐπίσης, μπροστὰ στὰ χρυσὰ νομίσματα, ἔδειξε τὴν κατάπληξη τοῦ γιατροῦ Χίρς καὶ τοῦ Λαμπασέντρ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Εἶναι, ἀπ' τοῦ ἀνέμου τὴ μεριά,
τὰ ἐλάτια χιονισμένα·
κι' ἔρχεται τοῦ δρυιδιοῦ ἡ λαλιὰ
μακρυὰ ἀπ' τὰ περασμένα...

Βαθὺ τὸ διάστημα, ἀψηλό,
πίσω ἀπ' τὸν τόπο ἀνοίγει;
δὲν ἀρματώθηκε ψυχὴ
γιὰ ξύλα ἢ γιὰ κυνήγι.

Μόνο, γιὰ δρόμο ψάχνοντας,
στὶς μνῆμες τους τὶς πρῶτες,
μαύρη, πηγαίνουν, συντροφιὰ
ζητιάνοι ταξιδιῶτες,

Κι' ὥσὰν σημάντρων κρέμονται
λυτὰ σχοινιά, κορδόνια,
σὰν πλάϊ σὲ χαμηλὴ ἐκκλησιὰ
χαμένη μέσ' στὰ χιόνια.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΓΡΑΣ

ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ

Α'.

Κανέν' ἄλλο γένος ἀπὸ τὰ ἔμψυχα τοῦ κόσμου τούτου δὲν μοῦ ἔδωσε ποτὲ τόση ποιητικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἐντύπωση, ὅση αὐτὲς οἱ ἱπτάμενες μικρὲς ὑπάρξεις, οἱ ἐλαφρές, σχεδὸν ἄϋλες, αὐτὰ τὰ ζωντανὰ πολύχρωμα λουλουδάκια, αὐτὰ τὰ ἔμψυχα πολύτιμα πετράδια, ποὺ λάμπουν καὶ χρυσώνονται στὸ πέταμά τους ἀπὸ τὸν ἥλιο. Μόλις ἡ δημιουργία ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὸ σάβανο τοῦ χειμερινοῦ θανάτου, μόλις ἀπὸ τὸ ἀγκάλιασμα τῶν ἀποφυλλισμένων κλαριῶν, ποὺ εἶναι τὰ χειμωνιάτικα λίκνα τους, ξυπνοῦν καὶ ξεπετιοῦνται νέα μάτια κλαριῶν, τότε ἀνοίγουν κι' οἱ πεταλούδες τὸν χειμερινό τους τάφο, ὅπου τυλιγμένες σὲ σάβανα θανάτου προσωρινοῦ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ πρόσκαιρη, χυδαία, ταπεινὴ ὕπαρξη, — τὴν ὕπαρξη τοῦ σκουληκιοῦ, τὴν ὕπαρξη τῆς κάμπιας. — ξυπνοῦν ἐλεύθερες, ὡραῖες, σὲ μιὰ νέα ζωή. Αἰθέριες τώρα, αἰθεροβάτες, δὲν κλείνουν τὶς φτερούγες τους παρὰ μόνο γιὰ νὰκουμποῦν σὲ λουλούδια καὶ νὰ ζοῦν μὲ τὴν ἀνασαμιὰ τῶν λουλουδιῶν τὴ μυρισμένη, δίνοντάς τους ἀντάλλαγμα τὰ φιλιά τους. Εἶναι κι' αὐτὲς λουλούδια κινητά, λουλούδια ποὺ πετοῦν.

Ἔτσι, ὄμορφη πεταλούδα, ἔτσι μονάχα νὰ πατᾷς στὴ γῆ, μονάχα ἀπάνω στῶν λουλουδιῶν τὰ πέταλα! Καὶ ἂς εἶναι ἀδιάφορο σὲ σένα, ἀφοῦ δὲν τὸ γνωρίζεις, ἂν στὸ πέταμά σου αὐτό, περνώντας πάνω ἀπὸ τάφους, ξεκουράζεις τὶς φτερουγίτσες σου σὲ λουλούδια ποὺ ἀναρουφοῦν τὴ ζωὴ ἀπὸ χῶμα ποὺ σκεπάζει τὸν ὕπνο τοῦ θανάτου!

Εἶναι τόσο ὑποβλητική, δίνει τόση μυστικοπάθεια, αὐτὴ ἡ διπλὴ ζωὴ τῆς πεταλούδας! Περισσότερο ἀπὸ κάθε θρησκευτική, διδασκαλία καὶ ἀπὸ κάθε πνευματικὸ ὁραματισμό, μᾶς παρουσιάζεται σὰν ἕνα σύμβολο, ποὺ δίδει τὴν ἐλπίδα πὼς κάποια ἄλλη ὕπαρξη, πιὸ ἄϋλη, πιὸ εὐγενικιά, φαιδρή, ποὺ δὲν γνωρίζει τὸν πόνο τῆς ζωῆς ποὺ σέρνουμε ἐδῶ - κάτω, μπορεῖ κάπου ἀλλοῦ νὰ μᾶς περιμένει. Καὶ τί ἄλλο παρὰ αὐτὸν τὸν συμβολισμὸ μιᾶς πνευματικῆς ἀνάστασης, μιᾶς νέας ψυχικῆς ζωῆς, θὰ εἶχαν στὸ νοῦ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, ὅταν τὴν πεταλούδα στὴ νέα της ὕπαρξη, ἀφοῦ ἀνοίξῃ τὸν τάφο ποὺ εἶναι θαμμένη ὡς κάμπια, τὴν ὀνομαζαν Ψυχή;

Καὶ μήπως τάχα ἡ κάμπια, ὅταν πλησιάζῃ ὁ θάνατος καὶ σέρνεται, ἀργὰ - ἀργά, ὅσο νὰ βρῇ μιὰ κατάλληλη θέση νὰ κολλήσῃ καί, βγάζοντας ἀπὸ τὸ στόμα ἕνα λεπτὸ ἀδιόρατο νῆμα, ὑφαίνει γύρω στὸ κορμί της, ποὺ νεκρόνεται σιγὰ σιγά, τὸ σάβανό της,— τὸ κουκούλι,—μήπως γνωρίζει ὅτι τὴν περιμένει μιὰ ἄλλη καλύτερη ζωή; Ἢ μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὑπῆρξε ποτὲ καὶ ὅτι θὰ ὑπάρξῃ καὶ πάλι; μπορεῖ νὰ ἔχῃ καμμιὰ αἴσθηση καὶ νόησῃ σ' αὐτὸ τὸν πρόσκαιρο θάνατο, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ νεκροφάνεια καί, γιὰ πολλὰ εἴδη ἀπὸ αὐτὲς τὶς πεταλούδες, βαστάει καὶ ὁλόκληρους μῆνες;

Τώρα, γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴ ἐμφάνιση αὐτοῦ τοῦ ἔμψυχου λουλουδιοῦ, τί νὰ πῶ; Καμμιὰ ζωϊκὴ ὕπαρξη, οὔτε τὰ ὡραιότερα πουλάκια, τὰ κολίβρια τῶν τροπικῶν, δὲν συγκεντρώνει τὴ γλυκύτητα, τὴν ἁρμονία, τὴ λάμψη τῶν χρωμάτων τῆς πεταλούδας.

Ὅσοι δὲν εἶναι συλλέκτες γιὰ νὰ τὶς σπουδάζουν, ἀλλὰ τοὺς ἀρέσουν οἱ περίπατοι στὰ περιβόλια τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ καλοκαίρι, μποροῦν νἀναπαύουν τὸ μάτι τους ἀπάνω σὲ κάμποσα εἴδη, ποὺ πετοῦν στὰ λουλούδια. Εἶναι πρῶτα - πρῶτα τὰ διάφορα εἴδη ἀπὸ ἄσπρες πεταλούδες μὲ χίλιων σχημάτων μαῦρα ποικίλματα, ὄχι τόσο ὄμορφες στὸ χρῶμα, ἀλλὰ ποὺ εἶναι οἱ πιὸ κοκέτικες, οἱ πιὸ ἀεικίνητες, καὶ ποὺ ἡ Ἐπιστήμη ἔχει δώσει στὴν οἰκογένειά τους τὸ ποιητικὸ ὄνομα τῶν Πιερίδων. Ἔρχονται ἔπειτα κοινότατες πεταλούδες ἀπὸ τὴν οἰκογένεια «Βανέσσες», δυὸ εἴδη ποὺ πετοῦν πυκνὰ ὡς τὸ χειμῶνα, ὄμορφα, μὲ ἔντονους χρωματισμούς, ἡ μιὰ μὲ φόντο καφφετὶ καὶ ἡ ἄλλη μαῦρο μὲ ἄσπρα καὶ κόκκινα ποικίλματα: ἡ Βανέσσα Ἀντιόπη κι' ἡ Βανέσσα Ἀταλάντη.

(Ἀκολουθεῖ) †ΕΜ. Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Ἡ ἀνώμαλη κατάσταση ποὺ δημιούργησε ὁ φόβος τῆς ἀρκούδας, ἔφερνε σ' ἀπελπισία δυὸ πολὺ σεβαστὲς καὶ πλούσιες ἀρχοντοπούλες τοῦ τόπου, τὶς γηραιὲς δεσποινίδες Παγιασάνου.

Μὰ φαντασθῆτε: πρὶν ἀπὸ ἕνα μῆνα, οἱ δεσποινίδες Παγιασάνου εἶχαν στείλει προσκλητήρια γιὰ ἕνα Λευκὸ Χορό, ποὺ θἄδίναν στὸ μέγαρό τους τὴν Κυριακή, 15 Ἀπριλίου, ὥρα 10 μ. μ. ἀκριβῶς.

Τὸν ἔλεγαν Λευκὸ Χορὸ γιατί, σὰν κορίτσια ποὺ ἦταν, — γεροντοκόριτσα δηλαδή, ἄλλ' ἀδιάφορο,— εἶχαν προσκαλέσει μόνο ἀνύπαντρους καὶ ἀνύπαντρες: κοριτσόπουλα, μεγάλα κορίτσια, γεροντοκόριτσα ἀκόμα σὰν κι' αὐτές, καὶ νέους,

παληκάρια, ἀκόμα καὶ γεροντοπαλήκαρα. Ὅταν εἶναι ἔτσι, ὁ χορὸς λέγεται Λευκὸς κι' ὅσοι δὲν τὸ ξέρανε, ἂς τὸ μάθουν.

Ἀλλὰ τώρα, καθεμέρα, οἱ δεσποινίδες Παγιασάνου λάβαιναν ἀπὸ τοὺς καλεσμένους γράμματα καὶ μηνύματα, ὅτι μὲ μεγάλη τους λύπη δὲν μποροῦσαν νὰ παρευρεθοῦν, ἐξαιτίας τῆς Ἀράπας. Ποῦ νὰ βγοῦν νύχτα οἱ ἄνθρωποι γιὰ τὸ Λευκὸ Χορό, μὲ κίνδυνο ν' ἀπαντήσουν σὲ κανένα στενὸ τὴ Μαύρη Ἀρκούδα! Ἂς λείψῃ κι' ὁ χορὸς καὶ τὸ καλό του!

Οἱ δεσποινίδες Παγιασάνου δὲν ἤξεραν πιὰ τί νὰ κάμουν. Κατὰ συμβουλὴ ὅμως ἑνὸς φρόνιμου οἰκογενειακοῦ τῶν φίλου, τοῦ ταγματάρχη τοῦ πυροβολικοῦ κ. Μπαμπούμα, ἀποφάσισαν νἀναβάλουν τὸ χορὸ «ἐπ' ἀόριστον». Δηλαδὴ χωρὶς νὰ προσδιορίζουν γιὰ πότε, — γιατὶ μήπως ἤξερε καὶ κανεὶς πότε καὶ πῶς θὰ τελείωνε ἡ ἱστορία αὐτὴ μὲ τὴν ἀρκούδα;...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΠΟΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΝΑΝ καιρὸ στὴ ζωή μου, τὰ Χριστούγεννα τὰ γιόρταζα... τὴν Πρωτοχρονιά.—Πῶς; ἀκολουθοῦσα κανένα δικό μου Καλαντάρι; ἢ εἶχα προσηλυτισθῆ σὲ καμμιὰ Αἵρεση;.. — Τίποτ' ἀπ' αὐτά. Μόνο ποὺ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, νιόφερτος στὴν Ἀθήνα, φοιτητούδι, σχεδὸν παιδί, δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω Χριστούγεννα χωρὶς... κουλούρα.

Στὴ Ζάκυθο, βλέπετε, ὅπου εἶχα μεγαλώσει, τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τὸ βράδυ, κόβουν μὲ πομπὴ κάποια κουλούρα. Ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴ βασιλόπητα ποὺ κόβουν ἐδῶ τὴν Πρωτοχρονιά, — κομμάτι ὀνομαστικὸ γιὰ τὸν καθένα, φλουρὶ γιὰ τὸν πυχερὸ καὶ καθεξῆς, — ἀλλὰ δὲ μοιάζει καὶ καθόλου. Ἄλλη πάστα, ἄλλη ζύμη, ἄλλη ὄψη, ἄλλη γεύση, ἄλλη μυρωδιά. Φαντασθῆτε ἕνα ὡραῖο ψωμὶ σιμιγδαλένιο, πιασμένο μὲ λάδι, βαμμένο κίτρινο μὲ ζαφουράνα, σπαρμένο μέσα μὲ σταφίδες ἄσπρες καὶ μαύρες, μὲ κουκουνάρια, πορτοκαλόφλουδες κι' ἕνα σωρὸ μπαχαρικά, καὶ μὲ μιὰ κρούστα ὅλο σουσάμι καὶ πυκνὰ φυτεμένα καρύδια, κάποτε μάλιστα καὶ πασπαλισμένη μὲ ψιλὴ ζάχαρη χρωματιστή. Αὐτὴ εἶναι ἡ ζακυθινὴ κουλούρα. Πῶς νὰ καταλάβαινα Χριστούγεννα χωρὶς τὸ «κομμάτι μου» ἀπ' αὐτή; Καὶ ποῦ νἄβρισκα τέτοιο πρᾶγμα ἐδῶ, στὸ βραδινὸ τραπέζι τῆς παραμονῆς;

— Χριστούγεννα αὔριο, μοῦλεγαν, καὶ τοῦ χρόνου!

— Ποῦ εἶναι τα; ἀπαντοῦσα. Δὲν τὰ βλέπω!..

Καὶ δὲν τἄβλεπα πραγματικῶς. Ἢ νὰ πῶ καλύτερα, τἄβλεπα, ἀλλὰ μὲ τὴ φαντασία μου, μακρινά, ἀμυδρά, νοσταλγικά, λυπημένα, — τἄβλεπα κεῖκάτω, στὴν πατρίδα, στὸ πατρικό μου σπίτι, στὸ χριστουγεννιάτικο τραπέζι μὲ τὴν κουλούρα στὴ μέση, μὲ τοὺς δικούς μου ὁλόγυρα καί, ἀλίμονο! μὲ τὴ θέση μου σὲ μιὰν ἄκρη ἀδειανή... Ἦταν γιορτὴ αὐτὴ γιὰ μένα; Ἂν δὲν ἔκλαιγαν τὰ μάτια μου, ἔκλαιγε ὅμως ἡ ψυχή μου,— ψυχὴ παιδιοῦ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ξενιτεύεται...

Συνέβαινε ὅμως νὰ βγάζουν ἐκεῖ καὶ τὸ δικό μου κομμάτι, — ἔ, φυσικά, τί κι' ἂν ἔλειπα; δὲν εἶχα κιόλας πεθάνει, — καί, μαζὶ μ' ἕνα χριστόψωμο κι' ἕνα τενεκεδένιο κουτὶ μαντολάτο, νὰ μοῦ τὸ στέλνουν ἐδῶ μὲ κανένα ἐπιβάτη ἢ μὲ τὸ ταχυδρομεῖο. Ἀλλ' ἀργοῦσε. Δὲν εἶχ' ἐφευρεθῆ, βλέπετε, οὔτ' ἐφευρέθηκε ἀκόμα καὶ κανένας τηλέγραφος γιὰ... δέματα· (ἄχ, κι' αὐτὸς ὁ Ἐδισσων τί κάνει;..) Καὶ τὸ δέμα ἔφτανε μόλις τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Ἔτσι, μὲ τὸ κομμάτι ἐκεῖνο τῆς κουλούρας, ποὺ τὸ λάβαινα καὶ τότρωγα μὲ τόση χαρά, μὲ τόση συγκίνηση, μὲ τόση ἀγάπη, ἔκανα κι' ἐγὼ τὰ Χριστούγεννά μου πρωτοχρονιάτικα.

Αὐτὸ βάσταξε κάμποσα χρόνια. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι καὶ στὴν Ἀθήνα, ἀργότερα, γνωρίστηκα μὲ ζακυθινὰ σπίτια ποὺ ἔκοβαν τὴν παραμονὴ ζακυθινὴ κουλούρα καὶ μὲ προσκαλοῦσαν καὶ μένα στὴν τελετή. Ἀλλὰ δὲν ἦταν τὸ ἴδιο! Ἐγὼ ἤθελα τὸ κομμάτι μου ἀπὸ τὴν κουλούρα τοῦ σπιτιοῦ μας. Καὶ πάλι περίμενα σὰν καὶ τί τὸ δέμα, ποὺ θὰ ξεκινοῦσε ἀπὸ κεῖ-πέρα μετὰ τὴν παραμονή, γιὰ νὰ τὸ λάβω... *κατόπιν ἑορτῆς.*

Ἀλλὰ ἦρθαν καὶ Χριστούγεννα, ἢ μᾶλλον Πρωτοχρονιά, ποὺ δὲν ἔλαβα τίποτα. Στὴν πατρίδα εἶχε πεθάνει ὁ καϋμένος μου ὁ πατέρας. Οὔτε κεῖνο τὸ χρόνο ἔκοψαν στὸ σπίτι μας κουλούρα, οὔτε τὸν ἄλλον, οὔτε τὸν ἄλλον... Τὸ πένθος, ἡ ἀπουσία μου ἀκόμα, τὸ μεγάλωμα καὶ τὸ σκόρπισμα τῶν παιδιῶν της, ἔκαμε τὴ μητέρα μου νἀφήσῃ, νὰ ξεσυνειθίσῃ αὐτὸ τὸ χριστουγεννιάτικο ἔθιμο τοῦ τόπου, ἀταίριαστο πιὰ σ' ἕνα σπίτι χωρὶς νοικοκύρη καὶ χωρὶς μικρὰ παιδιά. Τότε μάλιστα, γιὰ πολλὰ χρόνια, συνέβαινε τὸ ἐναντίο: ἐγὼ ἔστελνα τῆς μητέρας μου τὸ κομμάτι της ἀπὸ τὴ βασιλόπητα ποὺ ἔκοβα ἐδῶ, στὸ σπίτι μου, γιὰ τὰ παιδιά μου. Κι' ἡ μητέρα μου πάλι, θυμοῦμενη τὰ παιδικά της χρόνια στὴν Πόλη, ὅπου ἐπίσης ἔκοβαν βασιλόπητα, γιόρταζε στὴ Ζάκυθο μιὰ πολίτικη Πρωτοχρονιά... τὰ Θεοφάνεια.

Κάποιο χρόνο ὅμως, μεγάλος ἐγὼ πιά, πῆγα στὴ Ζάκυθο νὰ κάμω Χριστούγεννα μὲ τὴ γριὰ-μητέρα μου. «— Ἀ, τῆς λέω, δὲν ἔχει, θὰ κόψουμε καὶ κουλούρα! — Ναί, παιδί μου, μοῦ λέει, ἀφοῦ εἶσαι καὶ σὺ ἐδῶ, ἂς κόψουμε.» Πραγματικῶς, παρήγγειλα ἔξω μιὰ ὡραία κουλούρα καὶ τὴν κόψαμε τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς ὅπως ἄλλοτε... Ἀλλά, θὰ τὸ πιστέψετε; Δὲν μ' ἐνθουσίασε καθόλου! «— Ποῦ τὸ τσουρέκι μας, ἔλεγα· αὐτὸ δὲν εἶναι παρὰ ψωμί!» Ναί, αὐτὸ τὸ ψωμὶ μὲ τὸ λάδι καὶ μὲ τὴ σταφίδα, ποὺ ἄλλη φορὰ μὲ τρέλαινε, ποὺ τὸ προτιμοῦσα ἀπὸ κάθε τί καὶ ποὺ δὲν ἔκανα Χριστούγεννα ἂν δὲν τὸχα, δὲν μοῦ ἄρεσε πιά. Τὸ εἶχα ξεσυνειθίσει. Προτιμοῦσα τὸ τσουρέκι. Κι' οὔτε ὄψη τοῦ ἔβρισκα πιά, οὔτε γεύση, οὔτε μυρωδιὰ ἐξαιρετική. Ἕνα κοινὸ πρᾶγμα, χοντρό, βαρύ, ποὺ ἀποροῦσα μάλιστα πῶς μ' ἐνθουσίαζε τόσο ἄλλη φορά...

Μὴ δὲν ἦταν τὸ ἴδιο;

Ὄχι, τὸ ἴδιο ἦταν, ἀπαράλλαχτο. Ἐγὼ μόνο εἶχα ἀλλάξει, ἐγὼ δὲν ἤμουν πιὰ ὁ ἴδιος... Τόσα χρόνια στὴν Ἀθήνα, εἶχα ξεσυνειθίσει τὰ πράγματα τῆς πατρίδας μου κι' εἶχα συνειθίσει τἀθηναΐτικα. Ὅλα στὸν κόσμο μιὰ συνήθεια εἶναι. Κι' ἀκόμα, κάθε πρᾶγμα ταιριάζει στὸν τόπο του. Μόνο ἡ νοσταλγία τῶν πρώτων χρόνων τῆς ξενιτειᾶς μ' ἔκανε νὰ βρίσκω τόσο ὡραία καὶ στὴν Ἀθήνα τὴ ζακυθινὴ κουλούρα καὶ νὰ τὴν προτιμῶ ἀπ' τὸ καλύτερο τσουρέκι. Ἀλλ' ἄμα, μὲ τὸν καιρό, λιγόστεψε κι' ἔσβυσε ἡ νοσταλγία, χάθηκαν μαζὶ κι' ὅλες οἱ παλιές, οἱ νοσταλγικές μου προτίμησες. Εἶχα ἀγκλιματιστῆ πιὰ Ἀθηναῖος κι' ἕνας Ἀθηναῖος δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ προτιμᾷ τὴ ζακυθινὴ κουλούρα ἀπ' τὸ τσουρέκι του. Γιὰ νὰ τὴν προτιμᾷ κανείς, πρέπει νἆναι Ζακυθινὸς καὶ νὰ μένῃ στὴ Ζάκυθο.

Ἔτσι ἐξήγησα τότε τὸ παράξενο. Καὶ θυμήθηκα καὶ τὸν *μέλανα ζωμὸν* τῶν Σπαρτιατῶν. Οἱ Σπαρτιάτες τὸν ἀποζητοῦσαν καὶ τὸν ἐκθείαζαν παντοῦ σὰν τὸ καλύτερο φαΐ τοῦ κόσμου. Ἔτσι ὁ μέλας ζωμὸς ἔβγαλε μιὰ φήμη μεγάλη. Ὅσοι δὲν τὸν εἶχαν δοκιμάσει, τὸν ἐνόμιζαν ἐφάμιλλο μὲ τὴν ἀμβροσία, τὴν αἰθέρια αὐτὴ τροφὴ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. Δὲν θυμοῦμαι τώρα ποιός ἐπίσημος, βασιλιὰς ἢ στρατηγός, — ὁ Διονύσιος τῶν Συρακουσῶν ἄραγε; — ὅταν πέτυχε μιὰ φορὰ κάτι σπαρτιάτες μαγείρους, τοὺς ἔβαλε νὰ τοῦ φτιάσουν μέλανα ζωμό. Τοῦ τὸν ἔφτιασαν ὅσο καλύτερα ἤξεραν κι' ἐκεῖνος τὸν δοκίμασε μ' ἕνα μεγάλο μορφασμό.

— Ἀπορῶ, τοὺς εἶπε, πῶς σὲ σᾶς ἀρέσει αὐτὴ ἡ ἀηδία!

—Θὰ σοῦ ἄρεσε καὶ σένα, τοῦ ἀποκρίθηκαν οἱ Σπαρτιάτες, ἂν ἔκανες ταχτικὰ τὸ λουτρό σου στὸν Εὐρώτα!

Λέτε τῶρα, ὅταν ξενιτευόταν κανένας νεαρὸς Σπαρτιάτης, νὰ τοῦ ἔστελνε ἡ μητέρα του, καμμιὰ γιορτὴ σὰν τὰ Χριστούγεννα, λιγάκι μέλανα ζωμό;.. Δὲν τὸ πιστεύω. Οἱ Λάκαινες δὲν συνήθιζαν νὰ παραχαϊδεύουν ἔτσι τὰ λεοντόπουλά τους. Πιὸ πιθανὸ μοῦ φαίνεται νὰ τὄκανε μιὰ μητέρα Ἀθηναία ἢ Ζακυθινή. Γι' αὐτὸ κι' ἕνας δικός μας ποιητής, ὁ Ἀνδρέας Μαρτζώκης σὲ κάποιο σατυρικὸ ποίημά του, «Ζακυθινὸς Μνηστήρας», παρασταίνει ἕνα ζακυθινὸ ἀρχοντόπουλο στὴν Ἰθάκη, — στὴν ὁμηρικὴ Ἰθάκη, ἐπὶ Ὀδυσσέως, — ποὺ γιὰ νὰ συγκινήσῃ τὴν Πηνελόπη, τῆς προσφέρει... τὼραῖο Χριστόψωμο ποὺ τοῦ εἶχε στείλει τὰ Χριστούγεννα ἡ μητέρα του!

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Υ. Γ. — Νὰ σᾶς εὐχηθῶ ἀπὸ τώρα καλὴ Πρωτοχρονιὰ κι' εὐτυχισμένο τὸ 1926. Γιατὶ στὸ ἐρχόμενο φύλλο, ποὺ θὰ ἔχῃ ἄλλη πρωτοχρονιάτικη ὅλη, δὲν θὰ χωρέσῃ, πιστεύω, Ἐπιστολή. — Φ.

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Εἶναι ἡ ὥρα ἑντεκα, τὸ πρωί. Τὸ πλοῖο λαμποκοπᾷ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, γιατὶ ἀπὸ τὸ πρωὶ ὅλο τὸ πλήρωμα τὸ καθάρισε καὶ τὸ γυάλισε προσεχτικά. Ἡ γέφυρα εἶναι κατάλευκη, τὰ χάλκινα μέρη ἀστράφτουν σὰ χρυσάφια καὶ τὰ σανίδια εἶναι φρεσκοβερνικωμένα. Γύρω στὶς καμπίνες τῆς πρύμνης, πολύχρωμα λουλούδια σχηματίζουν ἕνα εἶδος τεχνητοῦ κήπου.

«Στρίβε κίτρινε κανάγια!..» (Σελ. 22, στ. α')

Στὸ μέρος αὐτὸ κάθονται πέντ' ἕξη ἄνθρωποι, ποὺ φαίνονται ὅτι περιμένουν τὴ σειρά τους γιὰ νὰ τοὺς δεχθῆ ὁ κύριος τοῦ πλοίου. Μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς καμπίνας τοῦ περίεργου αὐτοῦ προσώπου, φρουροῦν δυὸ Ἀνναμίτες μὲ τὸ ρεβόλβερ κρεμασμένο στὸ πλάϊ καὶ μ' ἕνα εἶδος λόγχης στὴ μέση. Ἂν προσέξῃ κανεὶς τὶς κάσκες τους καὶ τὰ περιλαίμιά τους, διακρίνει κεντημένο ἕνα **M** μὲ μιὰ σφιγμένη πυγμή.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκριβῶς προβάλλει στὴν πόρτα τῆς καμπίνας ἕνας ἄνθρωπος ἀσπροφορεμένος, ποὺ ἔχει κι' αὐτὸς πάνω στὸ ναυτικό του χιτώνιο τὸ γράμμα **M** μὲ τὴ σφιγμένη πυγμή.

Εἶπε κάτι κι' εὐθὺς ἓν' ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ φαινόνταν ὅτι περίμεναν, πέρασε μπρὸς ἀπὸ τοὺς ἀτάραχους φρουροὺς καὶ μπῆκε στὴν καμπίνα. Μπῆκε σ' ἕνα μεγάλο χώλ, ἐπιπλωμένο μὲ καναπέδες καὶ πολυθρόνες ἀπὸ λεπτὴ ψάθα καὶ μ' ἄφθονα θαυμάσια χαλιά. Δεύτερη πόρτα ἄνοιξε, ποὺ τὴ φρουροῦσε κι' αὐτὴ ἕνας στρατιώτης, ὄχι μὲ ἀνναμίτικο παρουσιαστικὸ αὐτός, ἀλλὰ μὲ κατσαρὰ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ μὲ ὄψη σχεδὸν γυναικεία.

Ὁ ξένος κι' ὁ ναυτικὸς εἶπαν μιὰ λέξη, ἴσως κάτι συνθηματικὸ στὸ χαριτωμένο αὐτὸ φρουρὸ κι' ἐκεῖνος ὑποκλίθηκε καὶ μέριασε μιὰ βαρειὰ κουρτίνα. Οἱ ἄλλοι δυὸ βρέθηκαν σὲ ἕνα μεγάλο κυκλικὸ δωμάτιο, ποὺ ἔπιανε ὅλη τὴν πρώρα τοῦ γιώτ. Μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι γεμάτο ἀπὸ τηλεφωνικὲς συσκευὲς καὶ ἠλεκτρικὰ κουμπιά, καθόταν, μὲ τὸ κορμὶ νωχελικὰ ριγμένο πίσω, ἕνας μεγαλόσωμος νέος, λεπτός, ψηλός, μὲ χτυπητὴ ὁμορφιά. Ἡ εὐγενικιὰ ὠχρὴ μορφή του φωτιζόταν ἀπὸ δυὸ θαυμάσια μπλὲ βαθειὰ μάτια, γλυκὰ μαζὶ καὶ διαπεραστικά. Εἶχε ρίξει πίσω τὰ κυματιστὰ μαλλιά του, κατὰ τὴ νέα μόδα. Φοροῦσε κοστούμι ἀπὸ λευκὴ φανέλλα κι' ὅλα ἔδειχναν ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ κύριος τοῦ πλοίου. Αὐτὸ ἄλλωστε τὸ ἐπιβεβαίωνε κι' ὁ ἐπίσημος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον παρουσιάστηκε μπροστά του ὁ ἐπισκέπτης. Κι' εἶναι γνωστό μας πρόσωπο αὐτὸς ὁ ἐπισκέπτης: εἶναι ὁ Ἀνναμίτης Τρουὶ-Τιέν.

Ὁ Τρουὶ-Τιὲν προχωροῦσε πρὸς τὸ νέο, μὲ ὅσο σεβασμὸ οἱ πρόγονοί του θὰ πλησίαζαν τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἥλιου. Κάθε βῆμα καὶ ὑπόκλιση. Τέλος γονάτισε, ἔβαλε τὸ χέρι στὸ στῆθος του κι' ἀράδιαζε στὴ γλῶσσα του ἀτέλειωτους χαιρετισμούς, ποὺ ὁ κύριος τὶς ἔκοψε ἀπότομα:

— Φτάνει, Τρουὶ-Τιέν, φτάνει! ἔκαμε ὁ νέος μὲ φωνὴ γλυκειά, ἀλλὰ ποῦδεν χνε ἄνθρωπο ποὺ ἔχει συνειθίσει νὰ προστάζῃ. Ξέρω τὴν ἀφοσίωσή σου καὶ ἔχω πεποίθηση στὰ αἰσθήματά σου. Μὰ ἔχουμε μόνο εἰκοσιτέσσερις ὧρες νὰ μείνουμε ἐδῶ καὶ πρέπει νὰ μιλήσουμε γιὰ ζητήματα σοβαρά. Ἀπάντησε λοιπὸν καθαρὰ καὶ ἔξαστερα σ' ὅ,τι θὰ σὲ ρωτήσω καὶ ἄσε τὰ περιττὰ λόγια.

Ἔψαξε σ' ἕνα κουτί, ἔβγαλ' ἕνα σημείωμα, τὸ διάβασε καὶ ρώτησε:

—Τί νεώτερα στὸν τομέα σου;

—Τίποτα σημαντικό, κύριε, μετὰ τὴν τελευταία μου ἀναφορά. Θὰ τὴ λάβετε.

Τὸ πρόσωπο τοῦ νέου ἔγινε σοβαρό.

—Δὲν ἀρκεῖ αὐτό, εἶπε. Δὲν εἶσαι καλὸς ὑπάλληλος, Τρουὶ-Τιέν, καὶ ἂν δὲ μοῦ φέρῃς σύντομα καλύτερα ἀποτελέσματα, θὰ σὲ στείλω στὸ Βοθμαγκό.

Ἡ ἀπειλὴ αὐτὴ φάνηκε πῶς ἔκανε τρομερὴ ἐντύπωση στὸν Ἀνναμίτη, γιατὶ ἄρχισε νὰ τρέμῃ καὶ μουρμούρισε:

—Ὡς τόσο, ἀρχηγέ, ἔκαμα ὅ,τι μποροῦσα γιὰ νὰ στείλω ἀκριβεῖς πληροφορίες γιὰ τὶς τελευταῖες ἀνακαλύψεις τῶν θησαυρῶν τῆς Ναυτικῆς Ἑταιρίας.

—Ναί, μὰ δὲν ἔμαθες τίποτα. Οἱ ἐξερευνήσεις τῆς Μεσογείου προχωροῦν κι' οἱ ἄνθρωποί μας θὰ φτάσουν πολὺ ἀργά... Ἀλήθεια, πῆρες τοὐλάχιστο τὸ μηχάνημα τοῦ σοφοῦ Ταρδίφ; Μοῦ τὄφερες;

—Ὄχι, ἀρχηγέ, ἀπάντησε σὲ κλαψιάρικο τόνο ὁ Ἀνναμίτης... Κι' ὅμως ξόδεψα δυὸ χιλιάδες φράγκα γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση.

—Ἔπρεπε νὰ ξοδέψῃς δέκα καὶ νὰ τὸ πάρῃς.

—Ἕνας ἄγνωστος ἦρθε καὶ πῆρε τὸ μέρος τοῦ παιδιοῦ, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔπαιρνα τὸ μηχάνημα καὶ τὰ χειρόγραφα. Μὰ παρακολουθῶ τὴν ὑπόθεση καὶ σὲ καμμιὰ ἑβδομάδα ἐλπίζω νὰ σᾶς φέρω τὸ μηχάνημα ποὺ τόσο τὸ ἐπιθυμεῖτε.

— Πρέπει! ἐτόνισε ὁ ἀρχηγὸς μὲ ὕφος ποὺ δὲ δεχόταν ἀντιλογία. Σύ, μὲ τὴ συνειθισμένη σου βλακεία καὶ ξεγνοιασιά, δὲ φαντάζεσαι τί ἀξία ἔχει αὐτὸ τὸ μηχάνημα.

Ὁ Τρουὶ-Τιὲν ἦταν συνειθισμένος στὴν πειθαρχία καὶ δὲν ἀπάντησε μιλιὰ στὴν προσταγὴ τοῦ νέου κυρίου του. Μὰ στὸ πρόσωπό του φάνηκε ἕνας ἐλαφρὸς μορφασμὸς ἀμφιβολίας, ποὺ δὲν ξέφυγε τὸ βλέμμα τοῦ ἀρχηγοῦ.

—Ἤλθε! φώναξε. Κάθησες κι' ἄκουσες τοὺς γειτόνους, ποὺ ἔλεγαν ὅτι ὁ σοφὸς ἦταν ἕνας τρελὸς καὶ πείσθηκες ὅτι ἡ ἐφεύρεσή του δὲν ἀξίζει πεντάρα...

Ὁ νέος ἄνοιξε μιὰ βιβλιοθήκη κι' ἔβγαλε ἕνα φάκελλο μ' ἔγγραφα, ποὺ τἄπλωσε πάνω στὸ τραπέζι.

—Ἤλθε! εἶπε καὶ πάλι, κοίταξε αὐτὴ τὴν ἀναφορὰ καὶ θὰ ἰδῆς ὅτι ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ εἶναι προορισμένη ν' ἀναστατώνῃ τὸν κόσμο. Ὁ Ταρδὶφ κατάφερε νὰ ἐκατονταπλασιάσει τὴ δύναμη τῆς ραδιογραφίας ποὺ ἦταν ὡς σήμερα γνωστὴ στὴν ἰατρικὴ ἐπιστήμη.

(Ἀκολουθεῖ)

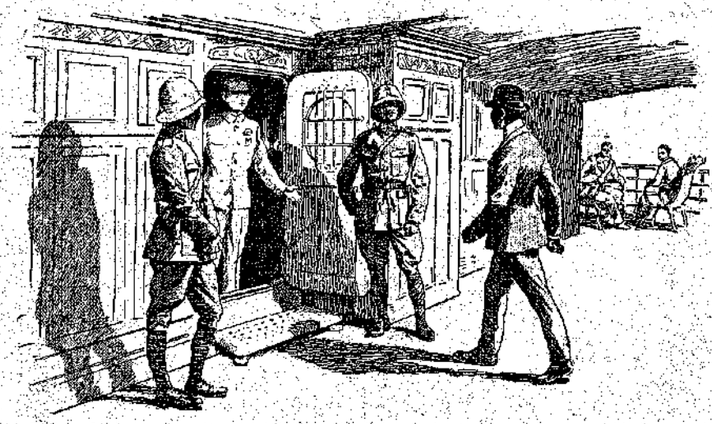

«Στὴν πόρτα τῆς καμπίνας προβάλλει ἕνας ἀσπροφορεμένος...» (Σελ. 33, στ. α')

ΟΔΗΓΟΣ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 26)

2.—*Δωρεὰν* μποροῦν νὰ λάβουν μέρος μόνο ὅσοι ἔχουν ἐγκεκριμένο ψευδώνυμο. Οἱ χωρὶς ψευδώνυμο συνδρομηταὶ ἢ τἀδελφιά τους πληρώνουν γιὰ δικαίωμα συμμετοχῆς *δυὸ δραχμὲς* κι' οἱ ἀγόρασταὶ *δραχμὲς πέντε*.

3.—Κάθε διαγωνιζόμενος πρέπει νὰ στείλη ἀπὸ μιὰ Συλλογὴ—μιὰ μόνο.—ποὺ νὰ περιέχη *δεκαπέντε* ὡς *εἴκοσι* Ἀσκήσεις. Ἂν ἡ Συλλογὴ περιέχη περισσότερες ἀπὸ εἴκοσι Ἀσκήσεις, λογαριάζονται οἱ *εἴκοσι πρῶτες της κατὰ σειρά*, ἀδιάφορο ἂν δὲν εἶναι οἱ καλύτερες, κι' οἱ ἄλλες σβύνονται ὅλες.

4.— Οἱ Ἀσκήσεις μιᾶς Συλλογῆς μπορεῖ νὰ εἶναι ὅλων τῶν εἰδῶν, ἢ ὀλίγων ἢ κι' ἑνὸς μόνο εἴδους, ὅπως θέλει ὁ συνθέτης. Ἐννοεῖται ὅμως πὼς περισσότερες πιθανότητες ἐπιτυχίας ἔχει μιὰ ποικίλη Συλλογή, ἀπὸ μιὰν ἄλλη ποὺ ἔχει ὅλο Γρίφους ἢ ὅλο Φωνηεντόλιπα. Ὅταν ἡ Συλλογὴ περιέχη Ἀσκήσεις ὅλων τῶν εἰδῶν, πρέπει νὰ εἶναι γραμμένες κατὰ τὴ σειρὰ ποὺ δημοσιεύονται συνήθως στὸ φύλλο, (Λεξίγριφοι, Συλλαβόγριφοι, Σκοιχεῖογριφοι, Μεταγραμματισμοί, Ἀναγραμματισμοί, Αἰνίγματα, Δημώδη Αἰνίγματα, Σχήματα ἐν γενει, Κρυπτογραφικά, Μαγικὰ Γράμματα, Μεταμορφώσεις κτλ. καὶ στὸ τέλος Ἀκροστιχίδες, Φωνηεντόλιπα, Ἑλλιποσύμφωνα, Γρίφοι).

5.—Ἀπὸ τὶς εἴκοσι Ἀσκήσεις κάθε Συλλογῆς, οἱ *πέντε* μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ Γαλλικὲς γιὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς,—εἴτε πρωτότυπες, εἴτε παρμένες ἀπὸ γαλλικὰ περιοδικὰ γιὰ παιδιά, (ὄχι ὅμως κι' ἀπὸ Ἀναγνωσματάρια, γιατὶ αὐτὲς εἶναι πιὰ γνωστές). Ἀλλὰ καὶ στὴ μία καὶ στὴν ἄλλη περίπτωση, ὁ διαγωνιζόμενος πρέπει νὰ δηλώνη κάτω ἀπὸ κάθε γαλλικὴ Ἄσκηση, ἂν εἶναι πρωτότυπη, δική του, ἢ ἂν τὴν πῆρε ἀπὸ γαλλικὸ περιοδικὸ *καὶ ποιό*.

6.—Μιὰ Συλλογὴ παίρνει ἀνώτερη θέση στὸ Διαγωνισμὸ ὄχι μόνο ὅταν περιέχη παλές, ἐπιτυχημένες Ἀσκήσεις πολλῶν καὶ διαφόρων εἰδῶν, ἀλλὰ προπάντων ὅταν δίνη ὅσο περισσότερα *νέα πρωτότυπα εἴδη* (ἐπιτυχημένα ἐννοεῖται). Οἱ συνθέτες Ἀσκήσεων πρέπει νὰ ξέρουν καὶ τοῦτο: Εἶδη μὲ *εἰκόνες*, ποὺ θἀπαιτοῦσαν ζωγράφο, τυγγογράφο καὶ ἔξοδα, δὲν εἶναι δεκτά· μόνο μὲ *σχήματα* ποὺ μποροῦν νὰ γίνονται στὸ Τυπογραφεῖο σὰν αὐτὰ ποὺ δημοσιεύονται συνήθως.

7.— Ἡ Συλλογὴ πρέπει νὰ εἶναι ταχτικὰ καὶ καθαρὰ γραμμένη σὲ μεγάλου σχήματος *τετράδια*, (ποὺ τὸ κάνει κανεὶς καὶ μόνος του μὲ δύο τρεῖς κόλλες κουτὶ ἄσπρο χαρτί). Στὸ ἐξώφυλλο τοῦ τετραδίου μπαίνει ἡ ἐπιγραφὴ αὐτή: «Συλλογὴ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων γιὰ τὸν τάδε (ἀριθμὸς) Διαγωνισμό». Κι' ἀμέσως ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή: τὄνομα τοῦ συνθέτη, τὸ ψευδώνυμό του ἂν ἔχη, ἡ ἡλικία του—ἀπαραίτητη,—ἡ διαμονή του κι' ἡ χρονολογία. Μέσα στὸ τετράδιο, κοθε μιὰ Ἄσκηση πρέπει νἄχη τὸν ἀριθμό της, (1, 2, 3 κτλ.) τὴν ἐπιγραφή της (Λεξίγριφος, Αἴνιγμα κτλ.) καὶ δίπλα τὴ λύση της. (Τὸ καλλίτερο μάλιστα εἶναι νὰ τσακίζεται σὲ δυὸ ἡ σελίδα τοῦ τετραδίου κι' ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος νὰ γράφονται οἱ Ἀσκήσεις, κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀντίκρυ, οἱ λύσεις τους).

8.— *Στὸ τέλος* τῆς Συλλογῆς πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη αὐτὴ ἡ Διαβεβαίωση: «Δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου πὼς ὅλες οἱ Ἀσκήσεις ποὺ ὑπάρχουν σ' αὐτὸ τὸ τετράδιο, εἶναι πρωτότυπες, δικές μου, ἐκτὸς ὅπ' τὰ Δημώδη Αἰνίγματα καὶ τὰ Γαλλικά». Κι' ἀπὸ κάτω ἡ *ὑπογραφὴ* τοῦ συνθέτη ἰδιόχειρη, μὲ τὸ ψευδώνυμό του πάλι καὶ μὲ τὴν ἡλικία του.

9.—Οἱ διαγωνιζόμενοι διαιροῦνται σὲ *τρεῖς τάξεις* κατὰ τὴν ἡλικία τους: Στὴν *Ἀνώτερη* οἱ ἀπὸ 16 χρονῶν κι' ἀπάνω, στὴ *Μεσαία* οἱ ἀπὸ 12 ἕως 15 χρονῶν, καὶ στὴ *Μικρὴ* οἱ ἀπὸ 11 χρονῶν καὶ κάτω. Ὅσοι δὲν ἔχουν δηλώσει στὸ τετράδιό τους ἡλικία, πᾶνε στὴν Ἀνώτερη Τάξη, 5,τι ἡλικία κι' ἂν ἔχουν.

10.— Σὲ κάθε Τάξη, χωριστά, δίνονται ἀπὸ ἕξη Βραβεῖα,—ἕνα Πρῶτο, δύο Δεύτερα καὶ τρία Τρίτα, — Ἔπαινος καὶ Εὔφημος Μνεία. Κι' οἱ βραβευμένοι ἔχουν τὶς τιμὲς καὶ τὶς ἀμοιβὲς ποὺ ἀναφέρονται πάρα κάτω (στὸ ς' Κεφάλαιο περὶ Βραβείων).

11.— Κολύτερη Συλλογὴ θεωρεῖται ἐκείνη ποὺ περιέχει τὶς περισσότερες *δημοσιεύσιμες* ἀλλὰ καὶ τὶς περισσότερες *ἐκτάκτως ὡραῖες*, πρωτότυπες ἢ νέου εἴδους Ἀσκήσεις. Κάθε Συλλογὴ βαθμολογεῖται μὲ δύο ἀριθμούς. Ὁ πρῶτος φανερώνει πόσες δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις ἔχει ὁ δεύτερος πόσες ἀπ' αὐτὲς εἶναι κι' *ἐκτάκτως ὡραῖες*· καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν δύο ἀριθμῶν ὁρίζει τὴ θέση τοῦ διαγωνιζόμενου. Ὅταν δύο ἔχουν τὸ ἴδιο ἄθροισμα, προηγεῖται ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὸ *δεύτερο ἀριθμὸ μεγαλύτερο*. Π.χ: ἕνας ποὺ ἔχει ὀκτὼ μόνο δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις ἀλλ' ἀπ' αὐτὲς οἱ ἕξη εἶναι ἐκτάκτως ὡραῖες (8+6=14) ἔρχεται σὲ ἀνώτερη θέση ἀπὸ ἕναν ἄλλο ποὺ ἔχει δέκα δημοσιεύσιμες, ἀλλὰ μόνο τέσσερες ἀπ' αὐτὲς ἐκτάκτως ὡραῖες (10+4 — 14). Εὔσημα ὅμως (βλ. πιὸ κάτω στὸ ς' Κεφάλαιο, περὶ Εὐσήμων) παίρνουν κι' οἱ δυὸ τὰ ἴδια, γιατὶ σ' αὐτὸν τὸν Διαγωνισμὸ δίνεται στὸν καθένα ἀριθμὸς Εὐσήμων ἴσος μὲ τὸ μισὸ ἄθροισμα τῶν δύο βαθμῶν του: 10+4, 7 Εὔσημα· 10+3, 7 Εὔσημα· 10+2, 6 Εὔσημα καὶ καθεξῆς.

12.— Κάθε φορὰ δημοσιεύεται στὰ φύλλο ἡ Προκήρυξη τοῦ Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων κι' ἐκεῖ ὁρίζεται ὡς πότε εἶναι δεκτὲς Συλλογές. Μετὰ τὴ λήξη αὐτῆς τῆς προθεσμίας, *κανένας δὲν μπορεῖ* νὰ στέλνη οὔτε Συλλογές, οὔτε ἀπὸ λίγες Ἀσκήσεις κάθε τόσο γιὰ δημοσίευση, ἀλλὰ νὰ περιμένη ὡς νὰ προκηρυχθῆ νέος Διαγωνισμός, γιὰ νὰ στείλη μιὰ Συλλογὴ σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους. Γιατὶ ἄλλες Ἀσκήσεις δὲν δημοσιεύονται στὸ φύλλο, *παρὰ μόνο οἱ ἐγκεκριμένες ἀπὸ τὶς Συλλογὲς ποὺ ἔχουν σταλεῖ κανονικὰ γιὰ τὸν Διαγωνισμό*. (Ὥστε ὅσοι στέλνουν πότε ἕνα Αἴνιγμα, πότε ἕνα Γρίφο, καὶ γράφουν μάλιστα στὴ Διάπλασι «παρακαλῶ νὰ δημοσιευθῆ στὸ ἐρχόμενο φύλλο», νὰ ξέρουν ὅτι χάνουν τὸν κόπο τους).

13. — Συνήθως γίνονται δυὸ Διαγωνισμοὶ πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων τὸ χρόνο: ἕνας γιὰ τὴν Α' Ἑξαμηνία κι' ἕνας γιὰ τὴ Β' Ἂν ὅμως σ' ἕνα Διαγωνισμὸ σταλοῦν πολλὲς Συλλογὲς μὲ πολλὲς δημοσιεύσιμες κι' ὡραῖες Ἀσκήσεις, ποὺ νἀρκοῦν γιὰ δυὸ ἐξαμηνίες, τότε δὲν προκηρύσσεται νέος Διαγωνισμὸς γιὰ τὴν ἑπόμενη, ἀλλὰ γιὰ τὴ μεθεπόμενη ἑξαμηνία.

14. — Ὁδηγίες γιὰ σύνθεση Πνευματικῶν Ἀσκήσεων δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ δοθοῦν ἐδῶ. Ὁ ἀρχάριος μαθαίνει τὸν τρόπο σιγὰ-σιγὰ μὲ τὴν πεῖρα, ὅσο λύνει ὁ ἴδιος τὶς Ἀσκήσεις τοῦ φύλλου, καὶ προπάντων ὅσο βλέπει τὶς λύσεις ποὺ δημοσιεύονται. Καὶ πάλι, ὅταν ἔχη κανεὶς ἀπορία γιὰ κανένα εἶδος Ἀσκήσεως, μπορεῖ νὰ ρωτᾷ τὴ Διάπλασι, ποὺ εὐχαρίστως τοῦ ἀπαντῆ, ὅταν ἔχη τόπο στὴν Ἀλληλογραφία.

15.—Γιὰ τὶς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων γίνεται ἄλλος Διαγωνισμός, — ὁ *Διαγωνισμὸς τῶν Λύσεων*, ποὺ ἐπαναλαμβάνεται τέσσερες φορὲς τὸ χρόνο. Δηλαδὴ γίνονται τέσσερις τέτοιοι Διαγωνισμοί, ἕνας κάθε Τριμηνία. Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ τῶν Λύσεων εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

(Ἀκολουθεῖ)

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *26,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *32* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894 — 1925) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος, δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *2* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *5,50*, ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *13,50* — εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Μὲ τὸ 1ο φύλλο τῆς 5ης Δεκεμβρίου ἄρχισε τὸ 48ον ἔτος κι' ὁ 33ος τόμος τῆς Β' Περιόδου τῆς «Διαπλάσεως». Ἐκεῖνοι ποὺ ἡ συνδρομή των ἔληξε, πρέπει νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Καὶ ὅσοι δὲν ἐστείλαν ἀκόμη τὸ συμπλήρωμα τῆς συνδρομῆς τοῦ 1925, παρακαλοῦνται νὰ τὸ στείλουν μαζί, σύμφωνα μὲ τὴ δήλωση τοῦ 26ου φύλλου.

Ἡ ἰσχὺς ὅλων τῶν Ψευδωνύμων τοῦ 1925 ἔληξε πλέον. Ὅσοι θέλουν νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο ψευδώνυμο καὶ κατὰ τὸ 1926, πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώσουν ὡς τὴν 31 Δεκεμβρίου. Κατόπι τὰ μὴ ἀνανεωμένα ψευδώνυμα θὰ εἶναι ἐλεύθερα καὶ θὰ τὰ δίδω εἰς ὁποιον τὰ ζητήσῃ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ *γερο - Ταχυδρόμος*. — Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῆς, παιδί μου, πόσο μὲ κουράζουν αὐτὰ τὰ γράμματα...

Τὸ παιδί:—Καὶ γιατὶ δὲν τὰ στέλνεις μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο;

Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 26 Δεκεμβρίου 1925

ΜΕ ὑγεία καὶ χαρὰ νὰ περάσετε τὰς γιορτές, ἀγαπητά μου παιδιά! Τὴν εὐχή μου αὐτὴ τὴ μητρικὴ τὴ διαβάζετε ἐδῶ μετὰ τὰ Χριστούγεννα, ἀλλὰ ἐγὼ σᾶς τὴν ἐστειλα μὲ τὴν σκέψη μου ἀπὸ τὴν παραμονή. Καὶ τοῦ χρόνου, ἀγαπητά μου παιδιά, πάντα μὲ χαρὰ καὶ ὑγεία!

Ἡ *Δέα*, ποὺ εἶχε κάμποσο καιρὸ νὰ μοῦ γράψη, γιατὶ τὸ ἀνέβαλλε ἀπὸ ταμπελιά, ἐνθουσιάστηκε τόσο ἄρα ἔλαβε καὶ ρούφηξε τὸ πρῶτο φύλλο τοῦ καινούργιου χρόνου, ὥστε κάθησε καὶ μοῦ ἔγραψε ἀθῶς. «Σοῦ εὐχομαι, μοῦ λέει, νὰ χαίρεσε τὶ ἄπαρα χρόνια τὴ χαρὰ αὐτὴ στὴ Ἑλληνόπουλα! Τί νὰ πρωτιθαυμάσω ἀπὸ τὴν ὅλη σου; Τὸ *Σιδερένιο Χέρι*, ποὺ μ' ἀρέσει ἀπλὰ, γιατὶ ἔτυχε νὰ ξέρω ὅλα τὰ μέρη ποὺ ἀναφέρει, — ἔμεινα δυὸ χρόνια στὴ Μασσαλία! — ἢ τὸν *Τζάκ*, γραμμένον ἀπὸ δυὸ μεγάλους συγγραφεῖς, τὸν Daudet καὶ τὸν Ξενόπουλο; "Η τὶς *Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές*, ἢ τὰ ἄλλα; Ὅλα φέτο εἶναι θαυμάσια, ὅπως φυσικὰ συμβαίνει μὲ σάνα κάθε χρόνο... Ἂν καὶ ἀρκετὰ μεγάλη, — τὸ καλοκαιρὶ τέλειωσα τὰ 18,— οὔτε σκέφτηκα καθόλου νὰ σάρῃσω. Μὰ κι' ἂν τὸ σκεπτόμουν, θὰ ἔφτανε τὸ πρῶτο φύλλο σου γιὰ νὰ μὲ κάμῃ νἀλλάξω γνώμη, ὅπως πιστεύω νὰ ἔγινε σὲ πολλὰ Διαπλασόπουλα...»

Κι' ὁ *Δημοσθένης Ι. Νάκος* μοῦ γράφει κατενθουσιασμένος: «Ἡ ὅλη, τὰ μυθιστορήματά σου, μὲ καταγοήτευσαν. Τὸ φύλλο, μ' ὅλες τὶς δώδεκα σελίδες του, μοῦ φάνηκε μικρό. Τὸ διάβαζα, τὸ ξαναδιάβαζα καὶ δὲν ἐχόρταινα. Ἀλήθεια, φέτος τὰ διάλεξες θαυμάσια τὰ μυθιστορήματά σου...» Καὶ σὲ ἀκοῦν νἄταν τὸ φύλλο πάντα δεδεκαεξάλιδο καὶ δεκαεξαπέλιδο. Ἀλλ' αὐτὸ ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται: Ἐσεπαθήνετε καὶ θὰ τὸ ἰδῆτε. Ἡ κυκλοφορία ποὺ ἔχει σήμερα τὸ περιοδικό μας, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐπιτρέπει αὐτὰς τὶς 8 σελίδες. Ἀμα αὐξηθῆ ἡ κυκλοφορία κατὰ τὸ ἥμισυ, οἱ σελίδες θὰ γίνουν 12, ἄμα διπλασιασθῆ ἡ κυκλοφορία, οἱ σελίδες θὰ γίνουν 16. Ἂν δηλαδὴ ἀφρόντιζε καθένας σας νὰ μοῦ ἔγγράψῃ ἀπὸ ἕνα νέο μόνο συνδρομητή, τὸ ζήτημα θὰ τελείωνε.

Μὰ λίγα λόγια, *Πανότα*, σοῦ ἔδωσα προχθὲς τὶς πληροφορίες ποὺ ἤθελες. Ἀλλὰ ξαναγυρίζω σήμερα στ' ὡραῖο σου γράμμα, πρῶτο γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω ποὺ φέτος σκοπεύεις νἀφοσιωθῆς ὅλη σὲ μένα, καὶ δεύτερο νὰ σὲ συγχαρῶ γιὰ τὴν ἀγάπη σου καὶ τὴν προτίμησή σου στὴ Δογοτεχνία μας. Ναί, κάθε Ἑλληνίδα, κάθε Ἑλληνόπουλο, πρέπει νὰ διαβάζῃ πρῶτα τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς κι' ἔπειτα τοὺς ξένους. Τοῦ Νιρβάνα τὶ χ: ποῦμε ρώτησες καὶ σοῦ σύστησα προχθὲς τὸ «Ἀγρολοβλοῦδο», ὡς τὸ καλύτερό του, μπορεῖ καὶ πρέπει νἄχῃ κανεὶς στὴ βιβλιοθήκη κι' ὅλα τἄλλα του βιβλία.

Αἱματοβαμμένη Δόξα, μὲ ρωτᾶς τόσα πολλὰ μαζί, ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ σοῦ ἀπαντήσω σ' ὅλα. Γιὰ τὴ Σ. Σ. Σ. ναί, μπορεῖ κάποτε νὰ γίνῃ κι' αὐτὸ ποὺ λές, ἀλλὰ ἔχει τώρα ἀμέσως. Τὸ βραβεῖο τῶν Λύσεων τὸ δίδω διὰ κληρὸς μεταξὺ τῶν ὁμοτίμων, γιατὶ ἄλλη φορὰ τὸ ἔπαιρναν ὅλο οἱ ἴδιοι κι' ἤταν ἄδικο. Νὰ κῆς στὸ φίλο σου ὅτι ἀρκετὰ καλοί μοῦ φάνηκαν οἱ στίχοι του.

Δὲν εἶχες ἀνάγκη ἀπὸ τόσες δικαιολογίες, *Μηλολόνθη*, ποὺ ἔβαλες λατινικὸ τίτλο στὸ ποίημά σου, χωρὶς νὰ εἶναι... λατινικό. Αὐτὸ συναιτίζεται πολύ. Ἔτσι ἐλληνικώτατα ποιήματα τιτλοφορεῦνται Lacrymae rerum, Mea culpa, Venus doleris κτλ. Ὁ τίτλος μπορεῖ νἆναι κι' ἀρχαίος ἑλληνικός («Νόστιμον Ἦμαρ» δὲν ἐπιγράφεται ἕνα διήγημα τοῦ κ. Ξενοπούλου;) καὶ λατινικός, κι' ἀγγλικὸς ἀκόμα (Spleen) κι' ὅ,τι θέλεις. Φτάνει μόνο νὰ μὴ γίνεται γιὰ ἐπίδειξη, ἀλλ' ἀπὸ ἀνάγκη· ὅταν δηλαδὴ χρειάζεται μιὰ τέτοια ἀρχαϊκὴ ἢ ξένη φράση σὰν ὁποβλητικὸ σύμβολο, ποὺ δὲν θἄχε βάθεια τὴν ἴδια δύναμη ἂν μεταφραζόταν. Π.χ: «νόστιμον ἡμαρ», ἀπὸ τὸν "Ὁμηρο, εἶναι ἡ γλυκειὰ ἡμέρα τοῦ νόστου, τοῦ γυρισμοῦ στὴν πατρίδα. Ἔ, δὲν μεταφράζεται, δὲν ἀντικαταστᾶται μὲ ἄλλη φράση. Γιατὶ καμμιὰ ἄλλη φράση δὲν θἄλεγε ὅσα μᾶς λέει, ὅσα μᾶς ὑποβάλλει τὸ «Νόστιμον Ἦμαρ».

Κι' ὁ *Πιπιλουλοῦ* μοῦ γράφει: «Δὲ φαντάζεσαι μὲ τί χαρὰ ποὺ ρούφηξα τὸ πρῶτο σου φυλλάδιο. Ἀριστοεργημα σωστό! Ἂν πῆς πάλι γιὰ τὰ μυθιστορήματα, καλύτερα δὲν μποροῦν νὰ εἶναι ἄλλα. Νόμιζα ὅτι διαβάζω τὸν τόμο τοῦ 22, γιατὶ κι' ἐκεῖνος "ἔχει θαυμάσια. Ἀλλὰ ἐμπρὸς σ' αὐτά, ὠχριοῦν...» — *Χαίρε* πολὺ· Σοῦ ἐστειλα 10 τετράδια.

Ὁ *Γαλαξίας*, —ποὺ τοῦ ἐστειλα ἐπίσης 24 τετράδια,— μὲ... ζητωκραυγάζει γιὰ τὰ νέα μοῦ μυθιστορήματα, ποὺ τὰ βρίσκει «τρέλα», καὶ προσθέτει: «Θαυμάσιες οἱ Ἀσκήσεις τῆς *Πυρτᾶς* καὶ τοῦ *Χωλοῦ Διαβόλου*. Τοὺς συγχαίρω μὲ τὴν καρδιά μου. Κι' ὕστερα ἔδωσε καὶ σὲ μένα Α' Βραβεῖο. Μὰ σὰ βεβαιῶ πὼς ντρέπομαι!» — "Ὀχι δά! καὶ σύ, ὅταν θἆται στὴν Μεγάλη Τάξη, τέτοιες Ἀσκήσεις θὰ κάνῃς. Μοῦ ἀγγελᾶται ἡ μετριοφροσύνη σου κι' ἡ ἐκ μέρους σου ἀναγνώριση τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων.

Καὶ βίβλια, *Ἀφορισμένο Κῦμα*, ποὺ τὰ μαθήματα στὴν τάξη σου εἶναι δόσκολα καὶ πρέπει φέτος νἀ διαβάζῃς πολύ. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ μοῦ κακοφαίνεται ποὺ θὰ μοῦ γράψῃς πολλὰ μόνο ὅταν θἆ εὐκαιρίᾳς. Χαίρω ποὺ σοῦ ἄρεσαν τόσο τὰ νέα μου κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές.

Χαίρω πολύ, *Οὐράνιον Τόξον*, καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν κρυπτόμηση. Τὰ περιοδικὰ αὐτὰ ποὺ λές, ἀπορεῖ νὰ μὴν εἶναι τόσο κακά,— ἂν καὶ πολλὲς φορὲς δημοσιεύουν ἀδόκιμα πράγματα, — πάντα ὅμως δὲν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικία σου. Νὰ βλάπτουν μᾶλλον παρὰ σὲ ὠφελοῦν. Καλύτερα λοιπὸν νὰ περιορισθῆς σὲ μένα καὶ δὲν πειράζει ἂν κρίνω αὐστηρότερα τὰ κομμάτια ποὺ μοῦ στέλνουν γιὰ τὴ Σελίδα. Ἀκόμα κι' αὐτὴ ἡ αὐστηρότης ὠφελεῖ, ἐνῷ ἡ ἐπιείκεια τῶν ἄλλων βλάπτει...

Μὲ τὴν ὑπογραφὴ *Δ. Φρίδ.*, ἔλαβα ἀπὸ τὰ Χανιὰ ἕνα μεγάλο Χριστουγεννιάτικο διήγημα Τὸ ἔλαβα ἀργά. Ἔπειτα δὲν δημοσιεύω στὸ φύλλο μου παρὰ μόνο ἔργα ταχτικῶν μου συναγωνιστῶν, καὶ μόνο ἔργα συνδρομητῶν στὴ Σελίδα.

Ἴδιοὶ κι' οἱ κρίσεις τῆς *Φιλοσόφου*: «Τὸ πρῶτο σου φύλλο πολὺ ὡραῖο καὶ τὰ ἐφετινὰ μυθιστορήματα, χωρὶς κολάκεις, λαμπρά. Γιὰ μένα, πιὸ ἀλκυστικὸ εἶναι ὁ Τζάκ, γιατὶ ὁ Ντωντὲ ποὺ τὸν γνώρισα καλὰ ἀπ' ἄλλα ἔργα του, μᾶρέσει ὑπερβολικὰ καὶ τὸν θεωρῶ ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας γιὰ τὴν ἔκφραση καὶ' τὸ εὐχάριστο στύλο τοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸ *Σιδερένιο Χέρι* τὸ διαβάζω μ' εὐχαρίστηση, γιατὶ ἀπ' αὐτὸ γνωρίζω ἕνα συγγραφέα γιὰ πρώτη φορά. Γενικά, κάθε χρόνο γίνεσαι καλύτερη κι' ἔτσι δὲν θὰ μᾶς κάνῃ καρδιὰ νὰ σἀφήσουμε ποτὲ ὅσο κι' ἂν μεγαλώσουμε...»

Ὡραῖαι Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Ἀήττητος Ἕλλην*, *Ἄστρος Ἀράδης*, *Ἰνδιάνα*, *Σφαιροβόλος*, *Μικρὴ Ἐπαρχιώτισσα*, *Κρυάκις*, καὶ *Δοξασμένη Φουστανέλλα*. — Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια. Σ' ἐρωτήσεις μερικῶν θἀπαντήσω, ἂν ἔχω τόπο, στὸ ἐρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Θαλασσογραφίες» τοῦ *Ἑλληνικοῦ Ἰδεῶδους*. Καλὸ τὸ θέμα ἀλλὰ τὸ γράψιμο δὲν μοιάζει μὲ ζωγραφιά. «Ἡ σελήνη ρίχνει τὸ φῶς της στὴ φύση καὶ στὴν Ἰσμήνη, τὸ καρδιὰ ποὺ ταξιδεύουμε...» Πολὺ κακόζηλο. Κι' ἀμέσως παρακάτω: «Τὰ κύματα σπάνε στὸ καράβι». Ἡ ἴδια λέξη δὲν πρέπει νὰ ξανάρχεται τόσο γρήγορα. Καὶ γενικά, καμμιὰ φράση δὲν εἶναι σωστὴ λογοτεχνικά. Ἀνῷ, σὲ μιὰ τέτοια ζωγραφιά, δλες ἔπρεπε νἄταν σὰν πινελιές. — «Παλιὲς Ἀνάμνησες» τῆς *Βασίλισσας στὰ Κύματα*. Τὸ κοινότερο θέμα εἶναι νὰ θυμηθῆ κανεὶς αὐτὰ τὰ κοινότατα παιδιάτικα: μιὰ ἱστορία τῆς μαμμᾶς τὸ χαιμωνιάτικο βράδυ, ἕνα θλιβερὸ τραγούδι, ποὺ τὸ λένε ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ πιὸ ἀβαΐσθητα δακρύζουν κτλ. Ἀλλὰ τὸ γράψιμο ἔπρεπε νἄταν τόσο ὅμορφο, τόσο πρωτότυπο, ὥστε νὰ παρουσιάζῃ σὰ νέο τὸ παλιὸ αὐτὸ θέμα. Δυστυχῶς δὲν εἶναι. Κοινότοπες βλέπω κι' ὑπερβολές. Μόνο τὸ τέλος εἶναι ὅμορφο. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ.— «Κρυφὸν» τοῦ *Δάκρυ τοῦ Πόνου*. Κι' αὐτὸ ἐπίσης ἄτεχνο. — «Γλυκειὰ Θώμησῃ» τοῦ *Ἄστρο Κρυάκι*. Τὸ ἴδιο παλιό, κοινὸ θέμα. Ἀλλὰ μὲ πολὺ περισσότερη τέχνη γραμμένο. Θὰ τὸ ἐνέκρινα, ἂν δὲν ἔβρισκα καὶ σ' αὐτὸ πολλὲς ὑπερβολές, πολλὰ ἀταίριαστα: ἀθῶα ματάκια, ἀγνὸ μέτωπο, κεραυνὰ χειλάκια κτλ. Ποτὲ δὲν πάει νὰ μιλῆ κανεὶς ἔτσι γιὰ τὸν ἑαυτό του τὸν ἴδιο, οὔτε ἀὰν τὸν θωμᾶται μικρό. Κι' ἔτσι αὐτάρεσκο φαίνεται ὅλο τὸ κομμάτι. — «Τὰ Πυρηναῖα» τοῦ *Ἀνατέλλοντος Ἡλίου*. Καλοστεκη ἡ ματάφραση, ἀλλὰ τὸ θέμα ξένο, ἀδιάφορο γιὰ μᾶς, δὲν ἀναπτύσσεται ὅσα νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρο μας, ὅπως θὰ τὄκανε μιὰ σωστὴ περιγραφὴ τῶν Πυρηναίων. — «Στὴν φευτιὰ μιᾶμισυ φευτιά» τῆς *Μαγεμένης Φλογέρας*. Πολὺ γνωστὸ τὸ ἀνέκδοτο. — «Μαλλιὰ καὶ γένεια» τοῦ ἴδιου. Αὐτὸ θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνα μικρὸ Παιδικὸ Πνεῦμα. — «Ἡ ἀγάπη τῆς μητρὸς» τοῦ *Ἡρακλείου*. Πολὺ ἄτεχνο ποίημα καὶ σὲ γλῶσσα σχολαστική. — «Ἡ ἀναχώρησις» τοῦ *Ἐξερευνητοῦ τοῦ Μεξικοῦ*. Κι' αὐτὸ κακογραμμένο, μὲ πολλὰ λαθοθήματα σὲ ἀσχημη γλῶσσα καὶ σὲ πολλὰ σημεῖα δυσανάγνωστο. Μόνο ἐδῶ κι' ἐκεῖ βρῆκα φράσεις καλές.

Ἔγκρίνονται: 42. «Ὁ Ὕπνος τῆς Γιαγιᾶς» τῆς *Σούλας*. Ἴσως κι' αὐτὸ δὲν εἶναι τόσο ἐκτακτα γραμμένο, ξεφεύγει ὅμως λίγο ἀπὸ τὰ κοινά. — 43. «Ἡ Μαριγοῦλα» τοῦ *Ἀθάμαντος*. Μιὰ καλὴ προσπάθεια ζωγραφιᾶς μικροῦ κοριτσιοῦ, ἀδιάφορο ἂν δὲν ἐπέτυχε στὴν ἐντέλεια. — 44. «Παιδικὸ Ὄνειρο» τῆς *Βασίλισσας τῶν Λουλουδιῶν*. Πολὺ καλό. Λίγα πράγματα τοῦ διόρθωσα.

Ἄλλα δὲν ἐδιάβασα αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα. Θὰ ἐξακολουθήσω.

Δοξασμένη Φουστανέλλα, *Δέλια*, *Κρυάκις*, *Μαΐμοῦ τοῦ Κωλέττη*, *Δούη* *Ἠλιοπαρίχυτε*, *Μάγισσα*, *Πληγωμένη Καρδιά*, *Σφαιροβόλε*, *Φιλόσοφη*, *Ἔνδοξε Ἕλλην*, *Ἄλκη Φλόμια*, *Λιλάντα*, *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες*, *Ἀφροστεφανωμένο Κῦμα*, *Γαλαξία*, *Ἀνδρομέδα*, ἔλαβα τὰ κομ

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΩΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Εἶναι ὁ τελευταῖος λαμπρός, πλούσιος, θαυμάσιος

ΤΟΜΟΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,, ΤΟΥ 1925

Μὲ τὶς 416 σελίδες του. — Μὲ τὶς 220 εἰκόνες του. — Μὲ τὸ ἡρωικὸ «Δελφινάκι». — Μὲ τὴν τρυφερὴ «Κόρη τοῦ Γεροθωμᾶ». — Μὲ τὸ ἔξοχο παιδικὸ ἀνάγνωσμα «Στὴν Ἐξοχή». — Μὲ 50 «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές». — Καὶ μὲ ἀμέτρητα ἄλλα διηγήματα, παραμύθια, ποιήματα κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ *Ἀρραφος δρ. 80.* — (καὶ ταχυδρ. 82 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 93,50 διὰ τὸ Ἐξωτ.)
Ραμμένος δρ. 85. — (καὶ ταχυδρ. 91,50 διὰ τὸ Ἐσωτ. καὶ 98,50 διὰ τὸ Ἐξωτ.)

γι' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾷς· τὸ πρῶτο φύλλο, ποὺ σ' ἐνθουσίασε τόσο, ἄργησα νὰ τυπωθῇ γιατ' ἦταν δ.πλό· ἐξ αἰτίας τοῦ πρώτου, ἄργησαν λίγο καὶ τἄλλα· ἀλλὰ τώρα, μετὰ τὶς γιορτές, θὰ μποῦμε πάλι σὲ τάξη· μὴν ἀνησυχῇς') *Μέδουσαν* (καλὸ ταξίδι, σὲ περιμένω·) *Γεώργ. Ε. Λαμπρ.* (καλὸ τὸ ρητό σου, ἀλλὰ νὰ τὸ μεταφράσης στὴν ὁμιλουμένη· γράφοῦμε μεῖς «κεχρωματισμένη;» αὐτὰ εἶναι πολὺ ἀρχαία ἑλληνικά'). *Γλυκὺ Χαμόγελο* (ὅλ' αὐτὰ θὰ γίνουν τώρα, θὰ ἰδῆς!) *Σανθὴν Περάϊδαν* (ἔχει καλῶς) *Χανουμάκι* (τὰ τετράδια τοῦ *Λαμπροῦ Ἤλιου* καὶ τῆς *Φιλοκάλου* ἦρθαν μαζὶ μὲ τὶς προτάσεις των καὶ σοῦ τὰ ἔστειλα μόλις ἔλαβα τὰ δικά σου γι' αὐτούς· φαίνεται λοιπὸν ὅτι παρέπεσαν στὸ Ταχυδρομεῖο') *Σακουστὸν Βιολίσταν* (ἔστειλα· φίλησέ μου τὸ μικρὸν ἀδελφόν σου, ποὺ διαβάζει τώρα τὴ Μαύρη Ἀρκούδα') *Ἡλίαν Ἀλεξόπουλον* (ἔχει καλῶς·) πρῶην *Πικροδάφνην* (μολονότι φέτος δὲν ἔχω πολὺ τόπο γιὰ ἔκτακτη συνεργασία, ἐπειδὴ δημοσιεύω τρία μεγάλα μυθιστορήματα, στεῖλε ὅπως δήποτε ὅ,τι ἔχεις καὶ ἂν μοῦ ἀρέσῃ, θὰ προσπαθήσω νὰ συνχαριστήσω·) *Σταυραετὸν* (αὐτό, βλέπεις, σοῦ διάλεξα καὶ χαίρω πολύ· ἦταν καιρός, ὕστερ' ἀπὸ τρία χρόνια ποὺ εἶσαι συνδρομητής·) *Σταῦρον Βαρελτζίδην* (σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὶς καλὲς διαθέσεις καὶ τὶς φιλικὲς προσπάθειες· ναί, κάμε ὅ,τι μπορεῖς·) *Αἰμιλίαν Χωβ* (θὰ τὰ ποῦμε στὸ ἐρχόμενο·) *Στέφανον Νίκης* (χαίρω πολὺ· ἐλπίζω τώρα νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) *Σανθὴν Βιολίστριαν* (νὰ σὲ ἰδῶ λοιπόν! ἂν καὶ τώρα ποὺ ἔκαμες τὴν ἀρχή, δὲν εἶναι πιὰ δύσκολο νὰ ἀξακολουθήσῃς·) *Γινο-Βούγαν* (χαίρω πολύ, γράφε μου, πολὺ ὁμορφο τὸ πρῶτο σου·) *Ρεμβασμὸν Ψυχῆς* (ἐστέλεσα ὅλες σου τὶς παραγγελίες καὶ τώρα δὲν θἄχῃς πτράπονο· σύμπτωση νὰ μὴν ἀπαντήσω, ἀλλείψει χώρου, σὲ μερικὲς σου ἐρωτήσεις· καὶ τὸ ζήτημα τῆς βιβλιοθήκης ἤθελε χῶρο πολύ, γι' αὐ ὁ κάποτε θὰ σᾶς γράψῃ ὁ κ. *Φαίδων*·) *Εὔαν* (χαίρω πολὺ· ἔνοια σου καὶ τὸ ψευδώνυμό σου δὲν τὸ πῆρε κανείς· ἡ Ἀγγελία ἐκείνη εἶναι Συλλόγου·) *Φάρον τῶν Πατρῶν* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) *Δημ. Π. Μαλαγαρδῆν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) *Μαρίαν* καὶ *Γεώρ. Δαντόλου*, *Ἀραπάκη-Σαπφώ*, *Μεγάλην Ἑλλάδα*, *Τριανταφυλλέναν*, *Μελησιγενῆ*, *Κυνέαν Νεράντζην*, *Ναυτ ὁπουλο* κτλ. κτλ.

Ἀεράκι τοῦ Βουνοῦ, *Ἄγγελον*, *Πεταχτὸ Ναυτάκι*, *Π. Παγιαύλα* (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *25 Δεκεμβρίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια 22ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δέχονται μέχρι τὸ Φεβρουαρίου]

42. Λεξίγριφος

Φτωχὸς ἐργάτης φόρεσε
Λουλούδι τοπεινὸ
Καὶ στὴν Ἀθήνα φάνηκε
Μνημεῖο ξακουστό.

Εὐστράτιος Παξινὸς

43. Διπλοῦς Μεταγραμματισμὸς

Ἀρχαίου θεοῦ ἀλλάζω
Μονάχα κεφαλή
Καὶ βλέπω καὶ θαυμάζω
Τροφὴ γιὰ ζῶα καλή.
Τοῦ μεταβάλλω πάλι
Κι' αὐτὴ τὴν κεφαλή
Καὶ κάτι τί προβάλλει
Ποὺ δίνει φῶς πολύ.

Φιφὴ Γ. Σταυροπούλου

44. Στοιχειόγριφος

Μιὰ πόλη τῆς Ἑλλάδος
Στὴ μέση γιάτα πα'ρνει
Καὶ μιὰ φρικτὴ Ἐρινύα
Μπροστά μας τότε φέρνει.

Μίνα Χρόνη

45. Στοιχειοτονόγριφος

Ἐπιστολογράφος θεῖος
Ἂν ἀλλάξῃ τονισμὸ
Κι' ἀποφρίξῃ τὸ κεφάλι,
Μουσικὸς τὸ λείψανό του
Μὲ χαρὰ κι' ἐνθουσιασμὸ
Στὰ δυὸ χείλη του θὰ βάλῃ.

Αἰσθηματικὸς Συνδέτης

46. Ἀναγραμματισμὸς

Ἡμίθεου ἥρωα κάποιος φίλος,
Θυμᾶστε ἀπ' τὴ Μυθολογία
Πῶς χάθηκε στὴ Μικρασία;
Ἄφαντο, λέει, τὸν κάμαν νύμφες
Ποὺ κατοικοῦσαν μιὰ πηγή.
Ἔτσι ὁ Μύθος μᾶς τὸ ἐξηγεῖ.
Λάθος λοιπόν, καὶ τὸ σωστὸ
Εἶναι πὼς τὸν μεταμορφώσαν
Σὲ ποτομὸ πολὺ γνωστὸ
Ἀπ'τὴν ἀρχαία Ἱστορία,
Βάζοντας τὸ κεφάλι του στὴ μέση
Κι' αὐτὴ στοῦ κεφαλιοῦ τὴ θέση

Μηλολόνθη

47—51. Μισαὶ Λέξεις

ΣΜΙ-ΣΑΡΔ-ΕΧΙ-ΜΗΛ-ΓΟ

Νὰ συμπληρωθοῦν αἱ ἄνω λέξεις, κομμέναι ἀκριβῶς εἰς τὰ ἡμίση των.

Ξάνθιππος

52. Ἀστὴρ

* * * Ὀρτζοντίως,
* * * ἀρχαῖος ναὸς
* * * τῶν Ἀθηνῶν·
* * * Ε * * * καθέτως, πόλις
* * * νῆς Ἰταλίας·
* * * διαγωνίως,
* * * Κράτος εὐρω-

παϊκὸν καὶ νεοέλλην διηγηματο, γράφος.

Κορνήλιος Ν. Ποιητίδης

53-57. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

πόνος, πέτρα, πόθος, λωτός, ἀπείλ.

Γλυκειὰ Ἀνάμνησις

58. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τριπλῆς Ἀκροστιχίδος

* * * Τὰ τρία πρῶτα γράμ-
* * * ματα ἑκάστης τῶν κά-
* * * τωθι ζητουμένων λέ-
* * * ξεων, τιθέμενα εἰς τὴν
* * * θέσιν τῶν ἔναντι ἀστε-
* * * ρίσκων κατὰ σειράν,
* * * σχηματίζουν Ἐπιγραφὴν

τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 2, Μέγας φιλόσοφος· 3, Αἴσθημα σεμνόν· 4, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 5, Ὁ κόπτων ξύλα· 6, Ἐπίρρημα συνώνυμον τοῦ οὐδέποτε· 7, Μέγας ὁμηρικὸς βασιλεύς.

Ἀφροδισμένο Κῦμα

59. Ἑλληνοσύμφωνον

α α α - ο - η ι ο - ο υ - ω - ε α υ ο

Πλυκὺ Χαμόγελο

60. Ρέβους

1922
Οὐ 1923 Σὺ τί μένεις;
1924

Γαλαξίας

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

61. Acrostiche Varié

La première lettre du premier mot, la seconde du second et ainsi de suite, forment un grand orateur romain:

1, Grand écrivain français; 2, Général Athenien; 3, Dieu du vin; 4, Presqu' île d' Asie; 5, Empereur romain; 6, Roi d'Israel; 7, île de Grèce celèbre.

Λιάνα

62. Epigraphe

N D E
T R O
E E S
E R R
L A T

Δαμγοστεφῆς Ὀλυμπιονίκης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 41

614. Καποδίστριας (κά, πόδι, ς, τριάς.)—615. Πηγαδνι-σπηρούνι.—616. Χάρος-φάρος.—617. Τάρας-Ἄρτα (ς).

618. ΘΡΑΝΙΟΝ ΑΘΗΝΑΙ ΣΟΛΩΝ ΟΝΟΣ ΣΟΣ ΟΡΟΣ ΝΑΞΟΣ ΟΜΗΡΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ 619 623. Διὰ τοῦ Δών: *δηδών, Μέδων, κώδων, Φαίδων, χελιδών.* 624: ΦΑΙΔΡΑ (Φόνος, Ἀτ-διος, Ἴσος, Δεκάτη, Ροῦς, Ἄκυρος.) — 625. ΩΚΕΑΝΙΑ (Ὠραῖος, Κακός, Ἔχθρα, Ἄγγελος, Νοῦς, Ἰάσιμος, Ἀμείβω.)—626. Ὁ λόκος ἀπὸ τὰ μετοχημένα τρώει.—627. *Ἀπιασα πουλιά, χίλια στὸν παρὰ* (α πι, ἄς τα, πουλιά, 1000 στόν, π, ἄρα.) —628. Milan (mi, la, n.)—629-632. 1, Baudelaire (beau de l' air)· 2, Poincaré (pou en carré)· 3, Clémenceau (clément, seau)· 4, Rousseau (roux,seau).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὲ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ κλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δραχ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὴ 3. Ἡ προκαταβολὴ εἶναι ἀναγκαίτητη.

(ΚΣΤ'—54)

Ὁ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΥΑ» εὐχεται στὴν πρόεδρό του ΜΙΜΟΖΑ γιὰ τὴ γιορτή της χρόνια πολλὰ κ' εὐτυχισμένα.

(ΚΣΤ'—55)

Ἕνα παληὸ Διαπλασόπουλο, ποὺ λόγοι ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεώς του, τόκαναν ν' ἀπομακρυνθῇ γιὰ λίγον καιρό, ξαναμπαίνει στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως στέλνοντας σ' ὅλους ἀδελφικοὺς χαιρετισμούς. *Βρύχος*

(ΚΣΤ'—56)

Σὲ Δημοψήφισμα
ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

(ΚΣΤ'—57)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ, ὁλόθερμα σὲ ὑποστηρίζω. *Φιλελεύθερος*

(ΚΣΤ'—58)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΟΥΡΑΝΙΟΥ ΤΟΞΟΥ

Α') Ἀγράφων καρτῶν, Β') Εἰκόνων Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, Γ') Τετραδίων. Βραβεῖα 15 ἀξίας 500 δραχμῶν. Προθεσμία δίμηνος. Σημαντικὴ δραχ. 2 εἰς τὸ ἕνα εἶναι διὰ τοὺς τρεῖς. Δ) ὡς: Παντελιάν, Ἀθηνᾶς 108, Ἀθήνας.

(ΚΣΤ'—59)

Μπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετᾶ ὅλους. Ψηφίζω τὸ «Ναυτόπουλο». ΕΡΓΩΝΑΚΙ

(ΚΣΤ'—60)

Χαιρετάω φιλικὰ τὰ Διαπλασόπουλα. ΚΩΣΤΑ ΖΕΦΥΡΗ. Πάνω γοήγορα ἐξαντᾶς τὴν ἀλληλογραφία σου! ΣΤΕΛΛΑ ΒΙΟΛΑΝΤΗ

(ΚΣΤ'—61)

Διαγωνισμοί: Καρτῶν—Γραμματοσημῶν ΠΑΡΑΠΟΝΕΜΕΝΟΥ. (Ψῆφο!!). Βραβεῖα! 50λεπτον. Προθεσμία μήνας: Ὅμηρον, Κάπην Μυτιλήνης.

(ΚΣΤ'—62)

«ΓΑΓΚΕΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΕΣ»

Ἱδρύεται ἐν Σέρραις
Σύλλογος ὑπὸ τὸν τίτλον
«ΓΑΓΚΕΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΕΣ».

Προσεχῶς: ἀναγνώσεις, πολέμους, συμμαχίας.

Δίους: Δίδα Εὐφραξούλαν Βαβαλέκα (διὰ Σ.) Σέρραις.

(ΚΣΤ'—63)

Πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ἀπαντας· ἰδιαιτέρως γλυκοχαιρετῶ τὴν ΕΛΠΙΣΤΙΣ ΑΓΑΠΗ. ΚΡΙΝΟΛΕΥΚΗ ΝΕΡΑΪΔΑ

(ΚΣΤ'—64)

Εἰσερχόμενος γιὰ δεύτερη φορὰ εἰς τοὺς ψευδωνυμοσόχους, χαιρετῶ ἅπαντας. ΚΥΜΑ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

Τύποις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Σία — Σοφοκλέους 3